

BIBLIOTECA «PRESA BUNĂ»

— No. 14—14 bis —

Ouăle de Paști

— Istorioară morală de —

CHRISTOFOR v. SCHMID

Traducere de Pr. BRONISLAU FALEWSKI

EDIȚIA II-a

I A Ș I

Institutul de Arte Grafice «Presă Bună»

1 9 3 0

327

I.
CUM! PE AICI NU
SE GĂSESC GĂINI?

Acum mai multe secole într-o vale mică, situată în mijlocul munților, trăiau niște bieți cărbunari. Valea îngustă era înconjurată de păduri și stânci mărețe. Colibele acestor sărmani oameni erau împrăștiate pe la poalele munților. Averea lor consta din niște cireși și pruni plantați în jurul caselor, un petic de pământ cu semănături de vară, în sau cânepă, o vacă sau câteva capre. Dar își mai câștigau câte ceva și cu cărbunii, care-i duceau la o turnătorie de fier din munții vecini. Cu toate însă că averea lor era foarte mică, totuși ei erau fericiți, căci erau mulțumiți cu puținul ce-l aveau, și nu erau neliniștiți de dorința după mai mult. Deși duceau o viață destul de grea, având mult de lucru, fiind însă și cumpătați, se bucurau de o deplină sănătate și de aceea în aceste colibe sărăcicioase, - ceea ce cu greu se găsește prin palatele bogaților – vedeai bărbați de peste o sută de ani. Într-o zi de vară, când ovăzul începu să se coacă, fiind cald și pe la munți, o copilă care păzea caprele, alergă într-un suflet la coliba părinților ei, dându-le vestea, că în vale se află niște călători străini, care au un port ciudat și vorbesc o limbă necunoscută. O doamnă foarte distinsă, doi copilași și un bărbat mai în vârstă, care cu toate, că purta haine luxoase, părea a fi servitorul lor. Ah, se gândi fetițe, acești buni oameni par a fi flămânzi, însetați și foarte osteniți. Eu îi întâlnii pe când căutam o capră rătăcită și văzându-i istoviți de tot prin munți, îi îndreptai spre căminul nostru arătându-le drumul. Să le ducem ceva de mâncare și de băut și să vedem, de nu-i putem adăposti undeva, fie la noi, fie la vecinii noștri. Părinții copilei luară îndată ceva pâine de secară, lapte și brânză de capră și se îndreptară spre întâmpinarea străinilor.

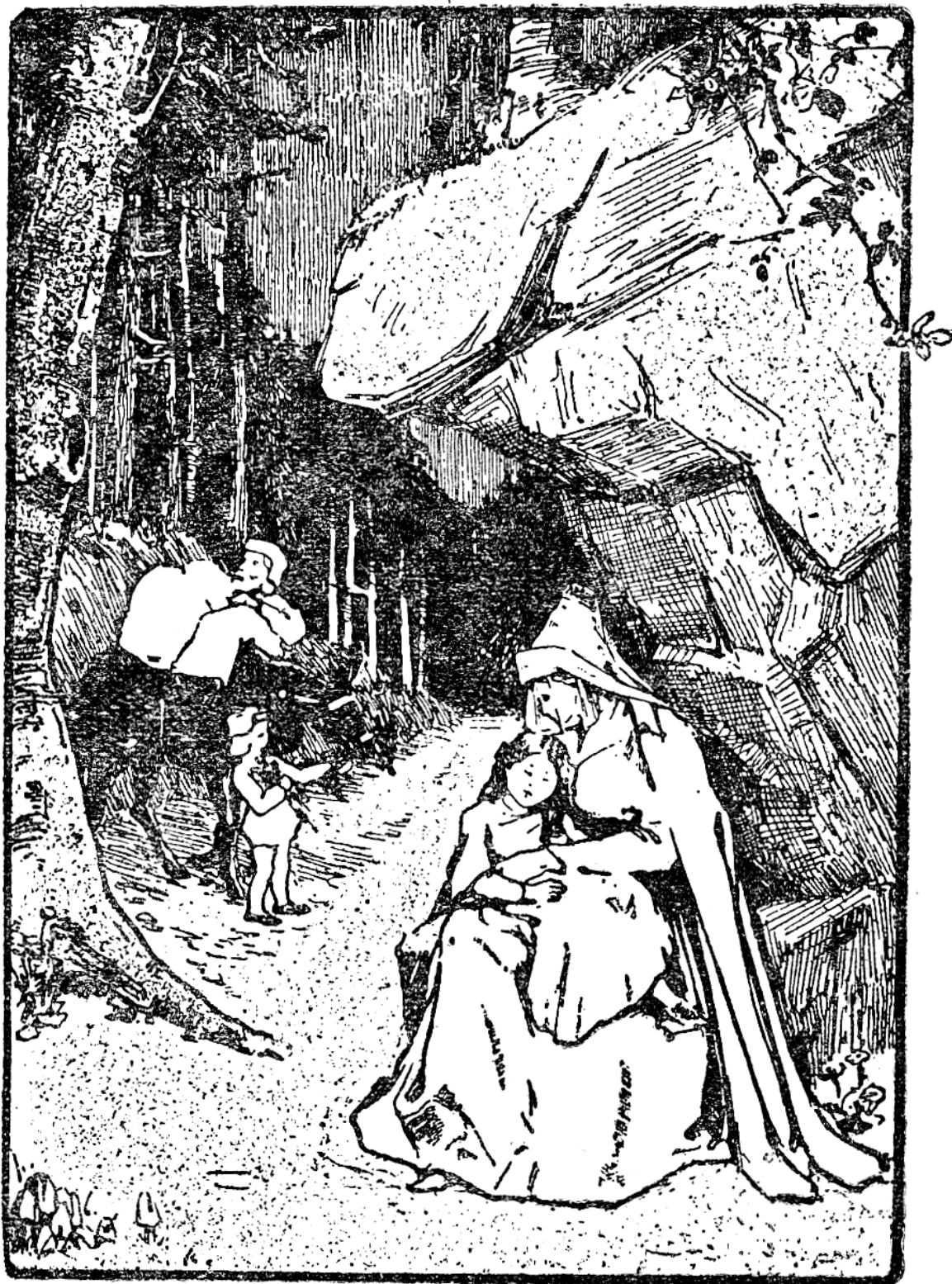

... O copilă aleargă la părinții ei ...

În timpul acesta străinii se retrăseseră sub umbra unor brazi, unde era foarte răcoare. Doamna se așezase pe o stâncă acoperită cu un mușchi și-și ascunsese fața cu un văl alb și transparent. Pe genunchi ținea o copiliță drăgălașă de o frumusețe rară. Bătrânul servitor era ocupat cu descărcarea bagajelor de pe catârul ce-l aveau cu sine. Celălalt copil, un băiat sprinten și vioi, aducea scaieți și alte ierburi animalului flămând, pe care acesta le mânca cu lăcomie.

Cărbunarul și soția sa se apropiară de doamna străină cu mare respect. Căci după figura distinsă, după eleganța și după haina ei cea lungă, albă și fină se putea ghici îndată, că este de condiție înaltă. „Privește numai”, zise încet cărbunăreasa bărbatului ei, „acel minunat guleraș, cât de frumos este brodat, și acele danteluțe fine la mâneci, din care apar numai pe jumătate mânuțele cele fine și – vai de mine – până și pantofiorii ei împodobiți cu fluturași de argint, sunt tot așa de albi ca florile de cireș”. Bărbatul ei însă o muștră zicându-i: „Cum văd, tu nu te gândești decât la fleacuri și deșertăciuni! Doar nu este de mirare, că persoane de condiție înaltă să poarte o îmbrăcăminte mai aleasă și mai luxoasă. Cu toate acestea haina nu face pe

om întru nimic mai bun. Cine știe, ce căi grele a trebuit să cutreiere cu acești pantofiori frumoși, și câte locuri spinoase a trebuit să le străbată.

Doamna se așezase pe stâncă acoperită cu mușchi

Cărbunarul și cărbunăreasa oferiră acum doamnei lapte, pâine și brânză. Aceasta își ridică voalul și amândoi rămaseră uimiți de frumusețe și mai ales trăsăturile feții ei. Ea mulțumi cu prietenie și întinse imediat ulcica de pământ plină cu lapte copilului, care-l avea pe genunchi, dându-i să bea – iar lacrimile îi curseră șiroaie din ochi și-i udară fața, când își văzu pe fetiță cum apucă vasul cu mânuțele sale și începu să bea cu poftă. Și băiețașul alergă la mama sa și bău și el. Abia după ce împărți și pâinea la copii – își duse ulcica la ură înghițind ceva lapte, luând și o bucată de pâine. Iar bătrânul sta de o parte și mânca cu mare poftă din brânza, care o căpătase de la doamna. Pe când aceștia mâncau, se adunară în toate colibeile copiii, și părinții lor, se strânseră în jurul sătenilor și-i priveau cu mirare și curiozitate.

După ce bătrânul servitor își astâmpără foamea, rugă pe bunii oameni, ca să-i dea pe un timp oarecare doamnei un adăpost într-o colibă, încredințându-i că nu le vor fi spre sarcină și că vor căuta să răsplătească bine. „Ah da”, zise doamna cu o voce blândă și plăcută, „aveți milă de o mamă nenorocită și de copilașii ei, cari din împrejurări triste au trebuit să-și părăsească căminul”. Bărbații se strânseră împreună și se sfătuiră îndată în care casă anume ar putea să fie găzduită mai bine.

Din partea de sus a văii izvora un pârâiaș dintr-o stâncă de marmură, se rostogolea la vale formând cascade, apa devenind albă ca laptele în urma spumei. Aceasta trecea pe lângă o moară ce părea că e atârnată de stâncă și-i puneă în mișcare roțițele. De partea cealaltă a râulețului își făcuse morarul o căsuță nouă. Se înțelege că și aceasta era clădită ca și celelalte căscioare din vale numai din lemn; dar era foarte drăguță fiind umbrită din niște cireși frumoși, având în jurul ei o grădiniță încântătoare. Acesta era adăpostul, care-l oferi morarul distinsei doamne.

„Priviți căscioare aceea de acolo sus”, zise el arătând cu degetul, „v-o las în întregime, așa cum este, din toată inima. Este nou nouță și încă n-a fost locuită de nimeni până în prezent. Am clădit-o numai cu scopul de a mă muta în ea, când voi fi predat moara fiului meu. Ah cât de bune este Dumnezeu – slavă Lui – care a îngrijit atât de bine de Dumneavoastră! Abia ieri am terminat-o pe deplin, și azi puteți să vă și mutați în ea – ca și cum aș fi clădit-o chiar pentru Dumneavoastră. O să vă placă negreșit!”

„Priviți căscioara aceea de acolo sus” ...

Buna doamnă era foarte mulțumită de această propunere atât de prietenoasă. După ce se odihni ceva, își luă calea înspre căsuță. Ea luă pe fetiță în brațe, iar bătrânul duse pe băiat de mână. Morarul însă luă catârul în seama sa. Doamna rămase încântată de drăgălășia căsuței, spre marea bucurie a morarului. O masă, niște scaune și niște lavițe se găseau deja aici. Deoarece adusese cu sine niște covoare frumoase și plăpumi luxoase, putu să pregătească cele necesare pentru odihna nopții. Înainte de culcare, mulțumi lui Dumnezeu împreună cu copiii, că după atâta rătăcire a putut găsi un adăpost așa de potrivit. „Cine ar fi crezut oare, că eu care am crescut în palate mă voi simți fericită să fiu primită într-o colibă ca aceasta? Cât de necesar este ca cei ce sus puși să se arate binevoitori față de inferiorii lor! Chiar dacă ar putea să fie destul de cruzi, să nu o facă din umanitate, ar trebui să o facă din prudență, căci nimeni nu știe ce-l așteaptă în viitor.

În dimineața următoare, la revărsatul zorilor, doamna ieși întovărășită de copiii ei din mica locuință, spre a se plimba ceva prin împrejurimi, căci din ziua sosirii nu putuse din cauza oboselii. Cât de încântați erau de priveliștea din valea cea frumoasă. Colibele cărbunarilor erau așezate în grupuri de câte două sau trei, ca și cum ar fi crescut din valea cea verde. Râulețul limpede ca argintul șerpua cu undele sale prin întreg ținutul. Stâncile împeștrite de arbuști verzi, printre care se zăreau niște capre rozând la mlădițe, toate luminate de soarele dimineții, formau o panoramă din cele mai drăguțe, așa că mai frumos nu putea să iasă nici măcar un tablou pictat de cel mai mare artist. Bătrânul morar îndată ce zări pe doamna și copiii ei, ieși din moară și trecu râulețul peste o scândură întru întimpinarea lor. „Nu e așa”, zise el, „un locușor mai drăguți nu există în toată valea! Aici se văd primele raze ale soarelui. Pe câtă vreme colibele din părțile mai adânci se află în umbre dese, aci toate sclipesc de razele aurii ale soarelui. Ba mai mult chiar, de multe ori abia se zăresc ici colea coșurile colibelor în ceața cea deasă, pe când acilea cerul este deja senin.”

Copiii le plăcu mai mult decât toate celelalte lucruri, roata morii, care se învârtea neîncetat. Băiețelul însă era încântat de zgomotul pricinuit de pietrele morii și de vuietul apei, care părea că fierbe ca laptele, prefăcându-se în spumă albă. Fetițe

avea o nespusă bucurie privind nenumăratele picături de apă ce erau aruncate de roata morii și străluceau ca niște mărgăritare în lumina soarelui.

Doamna se ocupă în ziua aceasta mai cu seamă cu aranjarea locuinței pe cât îi permitea strâmtoarea. Locuitorii căutau, care mai de care să o aprovizioneze cu alimente, lemne de foc, vase de bucătărie și alte obiecte necesare menajului. Iar copila, care îi arătase calea înspre vale și care se numea Marta, intră în serviciul doamnei.

„Înainte de toate am nevoie de ouă!” zise doamna, care se pregătea să gătească. „Iată parale, și caută de adu-mi vreo câteva”. „Ouă?” întrebă Marta mirată. „Și ce vreți să faceți cu ele?” „Ciudată întrebare”, răspunse doamna, „auzi acolo, de ce?” – „să le fierb. Haide du-te și caută de te întoarce cât mai iute”. „Să le fierbi?” zise fata; „doar păsările nu mai au ouă pe timpul acesta; și apoi ar fi și păcat. Pentru patru persoane ar fi nevoie de mai multe sute de oușoare de mierlă sau scatii, ca să se sature.” „Dar ce trăncănești tu aici”, răspunde doamna; „cine-ți vorbește ție de ouă de păsărele? Eu cer ouă de găină.” La aceste cuvinte fata dete din cap și zise: „Nici nu știu ce fel de păsări sunt acelea. Eu în viața mea n-am văzut asemenea animale.” „Cum”, zise doamna, „pe aici nu sunt încă găini?”

Deoarece găinile fură aduse de prin țările orientale, o găină pe acele vremuri era ceva foarte rar, ca și azi încă păunul. Și fiindcă în aceste ținuturi nu se găsea nici carnea necesară, de foarte multe ori era în mare strâmtoare, și nu știa ce să gătească. „Niciodată n-aș fi crezut că oul e un dar atât de prețios din mâna lui Dumnezeu, până în momentul de față, când văd, că nu pot să mi-l procur de nicăieri. Dar în călătoria mea am constatat acest lucru de mii de ori. Lipsa și neajunsurile vieții prind și ele bine întrucât ne fac să luăm în seamă darurile lui Dumnezeu, care altfel le trecem cu vederea și ne îndeamnă la recunoștință față de el.”

Buna doamnă trebuia dar să ducă o viață foarte cumpătată. Locuitorii din împrejurimi se întreceau în a-i procura alimente și toate acele lucruri, de care credeau că poate avea nevoie. De prindea morarul vreun păstrăv sau cărbunarul vreo pasăre, alergau la doamna cu prada lor. Cele mai mari servicii îi aducea însă bătrânul servitor, care venise cu dânsa. Doamna mai adusesese cu sine unele obiecte de aur și

pietre prețioase. Din când în când îi încredința câte un obiect de valoare cu care bătrânul plecat în orașul din apropiere spre a-l vinde și se întorcea adesea abia după mai multe săptămâni. De câte ori se întorcea aducea și diferite lucruri care erau necesare pentru gospodărie. Locuitorii cătunului observară însă, că de câte ori venea bătrânul înapoi, doamna era foarte amărâtă și ochii înroșiți de lacrimi. Foarte mult ar fi dorit ei să știe, cine anume este ea, și de unde vine. Dar dâșii nu cutezau să se adreseze cu o asemenea întrebare. Iar de câte ori întrebau pe omul cel bătrân, acesta le înșira niște numiri atât de ciudate, încât nici nu le puteau pronunța și în mai puțin de un sfert de oră le și uitau. În cele din urmă observară că bătrânul râde de dâșii. Atunci se adresară băiețașului. „Spune-ne micuțule”, întrebă ei pe băiat, „cum se numește oara mama ta?” „Nu spunem noi nimănui acest secret”. „Spune-mi la ureche”. Copilul le răspunse cu un ton misterios, dar foarte naiv și încrezător: „Ea se numește mama”. Cam la fel răspundea și fetița.

Oamenii văzură că trebuie să lase timpul să dezvăluie el acest mister.

II
SLAVĂ DOMNULUI!
IATĂ CĂ AVEM GĂINI

Într-una din zile se întoarse bătrânul servitor, care se numea Cuno, dintr-o călătorie și aduse cu sine o cușcă, în care se afla un cocoș și câteva găini. Îndată ce zăriră copiii cătunului pe bătrân, alergară cu toții întru întâmpinarea lui, căci el le aducea totdeauna câte ceva: pâine albă, migdale, smochine, câte un fluieraș, un clopoțel pentru capre, sau alte obiecte mărunte.

De rândul acesta copiii erau foarte curioși să afle, ce anume se găsește în cușca cu gratii, care pe lângă aceasta era acoperită peste tot cu pânză. Ei îl însoțiră până la ușa casei, unde locuia doamna, care ieșind afară împreună cu cei doi copii arătă o nespusă bucurie și-l salută, „Slavă Domnului!” strigă fetița bătând din palme de bucurie, „iată în fine că avem găini!”

Servitorul puse cușca jos și deschise o ușă prin care ieși mai întâi un cocoș. Copiii rămaseră uimiți. „Ce ciudată pasăre”, strigară ei; căci nu știau cum să o numească altfel. „În viața noastră n-am văzut încă o pasăre atât minunată! Ce cunună frumoasă poartă pe cap! Ea este de un roșu mai viu decât macul câmpului; ce minunate sunt penele ei strălucind în galben și brun, mai frumoase chiar decât grâul copt la lumina soarelui de seară; și cum își ține coada, care are forma de seceră!” Și găinile le plăcură foarte mult. Două din trânsele erau negre cu crestele roșii, două albe moțate și încă două de un roșu închis fără coadă. Doamna le aruncă câțiva pumni de ovăz. Găinile năvăliră asupra grăunțelor și începură să le adune cu ciocul lor mâncându-le, iar copiii stăteau împrejur, care în picioare, care în genunchi și priveau cu mare interes fiind încântați de această scenă.

Iată în fine că avem și găini

După ce ovăzul fu terminat, cocoșul începu să bată din aripi și să cânte - iar copiii începură cu toții să râdă cu poftă, și nu mai puteau de bucurie. Întorcându-se acasă băieții strigau imitând cocoșul: cucuriguuu. Și fetele încercară să imite pe cocoș, dar nu prea puteau. Ajunși acasă, istorisiră părinților despre aceste păsări minunate, cari sunt mai mari decât porumbeii, ba chiar mai mari decât corbii, având pene foarte frumoase, ba chiar mai frumoase decât ale păsărilor din pădure. „Și” zise mica Mărioară, o surioară vorbăreață a Martei, „ce șapcă roșie poartă pe cap, cum n-am mai văzut încă la nici o pasăre din pădure. Până și părinții au devenit curioși, alergară să vadă și ei păsările acelea străine, rămânând uimiți.

După un timp oarecare, una din aceste găini începu să clocească. Marta trebuia să-i dea zilnic de mâncare. Într-o zi doamna arătă copiilor cuibul cloștei și ei se minunară de mulțimea ouălor, ce se aflau într-însul. „Cincisprezece ouă!” strigară ei; „porumbeii ouă numai câte două, iar alte păsări nu mai mult de cinci. Cum o să poată găina să crească atâția pui?”

Când puii începură să iasă din găoace, doamna voia să facă o nouă bucurie copiilor și îi chemă. Dar fiind zi de sărbătoare veniră și părinții lor. Doamna le arătă un ou pe jumătate deschis. Oh câtă bucurie arătară copiii, când văzură pe micul puișor, cum căuta să spargă cu ciocul coaja, pentru a ieși afară. Doamna îl ajută să iasă. Acum mirarea le fu și mai mare, văzând puișorul acoperit de un puf moale gălbui. El putu îndată să alerge la ceilalți. Ochii lui erau deschiși. Puii altor păsări se nasc goi, cu ochii închiși și nu se pot nutri singuri. „Iată ceva ne-mai auzit”! ziseră copiii; asemenea păsări nu se găsesc nicăieri pe lume”.

Când ieși cloșca cea frumoasă cu penele negre lucioase și cu creasta roșie pentru prima dată pe câmpie, urmată fiind de cei cincisprezece puișori, toți acoperiți de un puf gălbui, bucuria copiilor și părinților își ajunse culmea. „Ceva mai frumos nu se poate vedea”, zise un cărbunar. „Și ascultă”, observă soția unui cărbunar „cum își cheamă cloșca puii, și cum aceștia ascultă de vocea ei. Așa ar trebui să asculte și copiii de vocea părinților!”

Un băiat mai îndrăzneț încercă să pună mâna pe un puișor ca să-l privească mai de-a-proape. Acesta însă începu să țipe, iar cloșca auzind că puiul se află în pericol, se

năpusti asupra nemilosului copil, sărindu-i în cap. Băiatul se speria și începu să strige. Cloșca i-ar fi scos și ochii, dacă n-ar fi dat drumul puișorului. Tatăl muștră pe fiul său pentru imprudența lui, iar mama zise: „Privește ce mare grijă are acest animal de puii săi! Și oamenii ar putea să învețe de la acestea”.

Îndată ce găina găsea ceva bun de mâncare, își chema imediat puișorii și ei se adunau în jurul ei. Când era nevoie ea spărgea mai întâi grăuntele cu ciocul, și abia apoi îl împărțea puilor. Fiecare admira pe aceste mici viețuitoare, care abia ieșite de o zi din ou știau să alerge și erau în stare să mănânce singure.

Soarele tocmai intră în nori. Toți puii se îngrămădiră sub aripile mamei lor, căutând să se încălzească. „Acest lucru cu siguranță este cel mai frumos din toate văzute până acum”, ziseră oamenii. „Ce drăguț lucru, când ici coala își scoate câte un puișor capul său de sub pene sau iese chiar de tot afară, și pe urmă își caută în alt loc adăpost”.

Morarul, care se deosebea de cărbunari nu numai prin hainele sale albite de praful făinii, dar care avea și mai multe cunoștințe și experiență mai mare, zise: „Aceste păsări străine sunt niște animale încântătoare și demne de admirat. E adevărat, Dumnezeu se arată în întreaga natură; dar când privim ceva neobișnuit, observăm mai iute atotputernicia, înțelepciunea și bunătatea Lui și suntem mai impresionați. Gândiți-vă cât de necesar este pentru aceste păsări ca imediat de la naștere să poată umbla și mânca singure; căci dacă cloșca ar trebui să le aducă

mâncarea în cioc, cum fac rândunelele, ea n-ar mai termina niciodată! Și cât este de bine, că puișorii au de la natură instinctul de a asculta de vocea mamei lor. Dacă ar fugi în dreapta și în stânga fără să asculte de glasul cloștii, ei n-ar putea fi adunați niciodată de mama lor și s-ar rătăci. Dar mai cu seamă, admir curajul mamei, când este vorba de apărarea puișorilor. Eu doar m-am supărat adesea pe găini, și le numeam animale proaste, căci de câte ori treceam pe lângă ele, se speriau și fugeau în toate direcțiile, cu toate că ar fi putut observa că nu le fac niciun rău. Și iată îndată ce primesc rolul de mamă, ele par că-și schimbă natura, devin mai curajoase și se apără chiar în contra omului. Adesea mă uitam la ele cu plăcere, când vedeam că se ceartă pentru câte o bucățică de mâncare mai bună. Câtă invidie nu se poate observa la aceste păsări, și cum caută să-i smulgă una alteia bucata din cioc, cum se gonesc din această cauză. Iar acum aceleași găini devenind mame își schimbă năravurile, mai cu seamă lăcomia și împart tot ce găsesc fără a se mai gândi la sine. Eu cred, că mai iute ar muri de foame decât să lase pe vreunul din ei să rabde. Această duioasă îngrijire, cu care își plimbă cloșca puișorii plăpânzi, le împarte de ale mâncării, îi apără, îi încălzește sub aripile sale, este sădită chiar de Dumnezeu în firea lor. Vedeți, câtă grijă a avut Dumnezeu pentru acești pui! Cum am putea noi să ne îndoim că am fi mai părăsiți ? Ar putea el să nu îngrijească și de noi ? Da, el duce chiar mare grijă de noi. De aceea oameni buni, nu uitați că toate câte le face Domnul sunt bine făcute! El îngrijește de toate făpturile sale, dar mai presus de toate de om, care în ochii lui este făptura cea mai de seamă”.

III

ACUMA SE GĂSESC

DESTULE OUĂ

Locuitorii văii se purtaseră cât se poate de bine cu doamna cea străină, așa că și dansa se gândea de mult încă să le facă bucurie și pe cât posibil să le ușureze traiul. Tocmai din această cauză, căută să facă cât mai multă economie atât cu ouăle cât și cu găinile. În modul acesta strânse o provizie frumoasă de ouă și un număr însemnat de găini. Într-una din zile trimise pe Marta în vale invitând pe toate mamele de familie pe ziua următoare, care era tocmai o Duminică. Ele primiră cu bucurie această invitație și apărură în costumele cele mai alese. Bătrânul servitor aranjase în grădină o masă câmpenească și în juru-i câteva bănci. Aci se așezară soțiile cărbunarilor.

Marta aduse un coș mare plin cu ouă. Ele erau toate foarte curat spălate, fiind fără pată și albe ca zăpada. Femeile se mirară de numărul mare al ouălor. „Slavă Domnului”, zise doamna, „acuma avem destule ouă! E chiar o frumusețe rară să vezi atâtea ouă la un loc. Dar acuma vă voi arăta și cum se pot întrebuința ele”.

Într-un colț al grădiniței, sub o stâncă, aprinseră un foc, iar deasupra focului era atârnată o căldare plină cu apă. Doamna sparse mai întâi un ou și-l arătă cum este înainte de a fi pus în apă fierbinte. Toate priveau cu mare băgare de seamă la lichidul frumos și transparent ca cristalul, în mijlocul căruia înota o bilă galbenă, gălbenușul. Apoi puse la fiert câte un ou de fiecare femeie. Pe masă se găseau pregătite felioare de pâine albă și sare îndeajuns Doamna le învăță dar cum să mănânce ouăle, și acuma se mirară când văzură, că albușul transparent a devenit alb ca laptele, și că gălbenușul s-a mai întărit. După ce gustară din această mâncare necunoscută până acuma, muind feliile de pâine în ou, rămaseră încântate de bunătatea ei. „Aci avem îndată și vasul din care se poate mânca”, observară ele. „Și cât de plăcut și curat este acest amestec

de galben și alb! Cât de iute, fără mare pregătire și fără multă cheltuială se poate fierbe un ou. Chiar și pentru bolnavi nu poate exista un aliment mai ușor, mai ieftin și mai hrănitor ca acesta”.

Doamna sparse vre-o câteva ouă într-o tigaie cu puțină untură fierbinte. Aceasta minună din nou pe cărbunărese. „Ia priviți”, ziseră ele, „cât de frumos este înconjurat acel galben de alb. Cât de mult seamănă cu floricelele de mușetel, de pe câmp!”

Glumețul bătrân lasă ouăle să-i scape jos.

Ouăle fură apoi așezate pe rând în niște castroane cu spanac verde, și mâncarea gustată fu lăudată de toate. Doamna mai prepară și alte mâncăruri și arată cărbunăreselor, că ouăle nu sunt numai un aliment minunat, dar se pot întrebuița și pentru prepararea altor mâncăruri și mai cu seamă a celor cu făină.

În fine se aduse pe masă o frumoasă salată. Cuno veni cu o farfurie plină cu ouă răscoapte, lăsându-le să se răcească. Glumețul bătrân lăsă ouăle să-i scape jos, aceasta pentru a distra pe cei de la masă. Cărbunăresele văzând ouăle cum se rostogolesc pe pământ se speriară și începură să strige. Ele credeau, că ouăle se vor sparge și le va curge zeama. Dar rămaseră uimite, când doamna luă ouăle și le curăță de coajă, ele erau întregi și fiind tari, putură fi tăiate chiar cu cuțitul. Acest lucru le păru ca și o minune. Doamna le explică dar, cum trebuie să fie fierte ouăle, pentru a-și căpăta tăria aceasta. Luă apoi ouăle, le tăie în felioare și le așeză în jurul salatei, preparând astfel o nouă mâncare gustoasă.

După ce se termină acest ospăț, doamna împărți femeilor câți-va cocoși și mai multe găini, spunându-le că o găină poate ouă o sută până la o sută cincizeci ouă pe an. „Peste o sută de ouă!” strigară ele uimite. „Ce mare ajutor pentru o gospodărie”. Femeile aduseră împreună cu găinile și o foarte mare bucurie la vale. Peste tot se vedeau fețe fericite. Toți oamenii din vale binecuvântară pe doamna și mulțumiră lui Dumnezeu pentru niște daruri atât de frumoase și prețioase.

Mult timp în urmă nu se vorbea de altceva de cât despre găini. În fiecare zi descopereau ceva nou, ce le plăcea și le aducea folos. Cântecul cocoșului de dimineață plăcea foarte mult bărbaților, „El anunță sosirea zilei și îndeamnă pe om, ca să se apuce de munca zilnică. E o viață nouă în vale, când încep ă cânte toți cocoșii. Cu toții lucrează cu mai multă poftă și mai voioși la acest semnal plăcut”. „Așa-i”, zise morarul, „dar când cocoșul cântă pentru prima dată la miezul nopții, el anunță adunărilor voioase, că ar fi timpul, ca să se lase de petreceri și să se ducă la culcare!”

Femeile rămaseră încântate, văzând cum anunță găina prin cotcodăcit că a ouat. De câte ori auzeau aceste sunete era mare bucurie în casă. „În modul acesta”, ziseră ele, „ne dă știre, că putem lua în primire darul cel folositor”.

Cărbunarii vorbeau mai ades cu soțiile lor, spunând: „Aceste păsări par într-adevăr a fi create pentru a fi în ajutorul omului. Ele țin mult la casă, și nu se îndepărtează prea mult de dânsa, iar dacă sunt chemate, aleargă imediat în direcția stăpânului. Seara se întorc de la sine acasă și așteaptă în jurul cotețului până li-se deschide ușa. Nu numai că sunt de mare folos în gospodărie, dar întreținerea lor este și foarte economică. Ele se mulțumesc cu tărâțe, fărâmituri de pâine, rămășițe de la verdețuri, coji de fructe și alte lucruri, care nu se mai pot întrebuița în gospodărie. Mai mult chiar, ele pleacă dimineața de acasă, căutându-și hrana, scormonind prin pământ, iar seara se întorc sătule acasă. În modul acesta, miile de grăunțe, cari s-ar pierde altfel la strângerea recoltei și la treierat, sunt culese de ele și aduce foloase omului. Până și cea mai săracă văduvă, care alt fel n-ar putea să țină alt animal domestic, poate să-și cumpere o găină, și astfel să aibă de la dânsa aproape zilnic câte un ou”.

Acuma înțeleseră și cei doi copii ai doamnei, ce dar prețios a lui Dumnezeu este oul, fapt de care nu-și dădeau seama atunci, când trăiau în belșug. Câtă bucurie nu le făcea lor mama, când pe lângă lapte le mai da și câte un ou! Cât de gustoase le părură acum unele mâncăruri, cari până mai dăună-zi le mâncau fără nici o poftă, pentru că nu erau pregătite cu ouă. Câtă recunoștință arătau dar lui Dumnezeu pentru aceste bunătăți.

IV
ZIUA OUĂLELOR COLORATE
O SĂRBĂTOARE A COPIILOR

Așa trecu vara și toamna și sosi în fine iarna. Aceasta era foarte aspră în aceste ținuturi cam sălbatece. Colibele din vale erau ca și îngropate sub zăpadă. Numai acoperișurile se vedeau mai înălțate ici colea, și fumul ce ieșea prin coșuri arăta, că pe acolo sunt locuințe de oameni. Potecile, care șerpuiau printre stâncile munților, nu se puteau zări de loc. Moara nu se mișca, iar cascadele de apă erau oprite în cursul lor și atârnavă de stânci. Numai cu mare greutate se puteau întâlni între ei locuitorii acestor ținuturi. Cu atât mai mare le fu bucuria, când începu să se topească zăpada, și primăvara își anunță sosirea.

Copiii alergară imediat la locuința doamnei, aducând pentru Edmund și Blanda, primele viorele, tămâioare și primii ghiocei, pe cari îi culeseră prin vale. Iar când aceste floricele primăvăratice se găseau în mai mari cantități, le făceau buchete și cununi de toate culorile. Nobila doamnă, zise atunci: „Și eu le voi face acestor buni copii o bucurie. Sărbătorile de Paști se apropia, și cu această ocazie îi voi invita la un mic ospăț câmpenesc. Căci tare este frumos, când aceste zile de sărbătoare le putem preface în zile de bucurie pentru copii, după cât ne permit mijloacele. Dar ce aș putea să le dau oare? De Crăciun am putut să le împart mere și nuci, pe care le procurasem pentru ei. Dar în epoca aceasta a anului, omul n-are altceva acasă decât cel mult ouă. Natura nu produce încă nimica pe timpul acesta, arborii fiind fără fructe și arbuștii fără boabe. Numai ouăle sunt darurile naturii renăscânde”.

„Dar”, zise Marta, „ce păcat însă că ouăle sunt așa fără nici o culoare. Adevărat că albul este foarte frumos. Dar cu toate acestea diferitele culori ale fructelor, mai cu seamă roșul merelor coapte cât este el de drăguț și încântător”.

„Tu mă aduci aci la o idee foarte minunată”, răspuse buna doamnă, „eu voi fierbe ouăle șt în timpul acesta le și colorez. Sunt convinsă, că varietatea culorilor va stârni mare bucurie printre copii”.

Această distinsă doamnă cunoștea diferite rădăcini și ierburi, care se putea întrebuința, pentru asemenea scopuri, și așa dară dete diferite culori ouălelor. Unele fură colorate în albastru ca cerul, altele în galben ca lămâia, iară altele roșii ca trandafirii. Unele ouă le legă în frunze și astfel le imprima structura acestora dându-le o înfățișare foarte drăguță. Pe unele ouă însă scrise niște sentințe.

„Ouăle colorate”, observă morarul, care le zărise, „sunt tocmai potrivite pentru o sărbătoare ca aceasta, când natura își depune haina albă și se împodobește cu diferite alte culori. Buna mamă face ca și Dumnezeu, care nu se mulțumește de a ne da fructe gustoase, ci le face și plăcute vederii. Precum Domnul a dat cireșilor o culoare roșie, prunelor una albastră, perelor una galbenă, așa face și ea cu ouăle”. Doamna trimise apoi pe Marta în vale, ca să invite pe copii cam de o vârstă cu Edmund și Blanda pentru a lua parte la o serbare ce se va aranja pentru ei cu ocazia sărbătorilor de Paști.

În Duminica Paștilor de rândul aceasta era o splendidă zi de primăvară - o adevărată reînviere a naturii. Soarele strălucea frumos pe bolta cerească, dând o căldură plăcută, cerul era senin și aerul curat înviorând totul. Livezile din vale erau deja acoperite cu verdeață, ici coala presărate cu flori drăguțe. Fiecare era vesel la față și plin de bucurie.

Încă cu mult înainte de revărsatul zorilor, doamna și bătrânul Cuno se îndreptaseră spre biserica ce se află la spatele munților, cale de vre-o două ore. Edmund și Blanda trebuiră să rămână acasă sub grija Martei. Cărbunarii însoțiți de nevestele și copiii lor, care erau în stare să facă acest drum se duseră și ei într-acolo. Pe la amiază se întoarse doamna călare pe catâr în tovărășia lui Cuno; ceilalți oameni se întoarseră încă abia după amiază, unii chiar abia spre seară.

Îndată ce sosi doamna, copiii invitați și cei care fuseseră lăsați acasă se adunară la poarta căsuței în care locuia doamna. Ei erau îmbrăcați în hainele lor de sărbătoare și așteptau cu nerăbdare. Doamna întovărășită de Edmund și Blanda primi cu mare

dragoste pe copiii adunați și-i conduse în grădina de lângă casă, care grădină fusese mărită de Cuno încă în anul trecut până la zidul de stâncă. Doamna se așeză pe o bancă mică de sub un arbore, chemă pe copii în jurul ei, care strângându-se o priveau veseli și cu ochii scânteind de bucurie.

„Așa, dragii mei copii!” începu ea, „știți voi oare, de ce ziua de azi este o sărbătoare atât de însemnată pentru noi ?” „Da, da”, începură să strige copiii „pentru că a înviat Isus Hristos din morți!” „Ați ști voi”, întrebă ea mai departe, „să-mi istorisiți cum se întâmplă aceasta? Căci vă este cunoscut, că din dragoste pentru noi a murit pe cruce și a fost îngropat. Ei, și ce se întâmplă mai pe urmă?”

Surioara Martei privi prin grădină și apoi spre stâncă din fundul acesteia și zise: „Și mormântul Iui Isus era tot într-o grădină și tăiat într-o stâncă. Acest mormânt era închis cu o piatră mare și înaltă, ca și cu o ușă. Mântuitorul prezisese, că în trei zile va învia din morți. Oamenii nu prea voiau să-l creadă, dar el se ținu de cuvântul dat. Și ce credeți că s-a întâmplat? Apărură îngerii la groapă, ca pe timpuri la ieslă. În dimineața zilei a treia se scobora un înger din cer și îndepărtă piatra de la

mormânt. Haina lui era albă ca zăpada și era înconjurat de o lumină mai strălucitoare decât fulgerul. Au mai venit în urmă și alți îngeri. Dar mai frumos încă decât îngerii ieși Mântuitorul Isus Hristos din mormânt. Și precum pe timpuri veniră păstori evlavioși la ieslele lui Isus, tot astfel se îndreptară și la mormântul lui niște femei cu frica lui Dumnezeu; și precum anunțase atunci păstorilor un înger nașterea Mântuitorului tot astfel vestiră îngerii de rândul acesta marea bucurie, învierea lui. „Ce căutați voi pe cel viu printre morți”, zise îngerul; „el nu mai este aci; a înviat, precum o prezisese”.

„Foarte drăguț”, zise doamna, „văd, că ai ținut bine minte toate câte le-am istorisit Blandei, lui Edmund și ție. Dar și acum voi istorisi și mai departe. După ce dispăruseră îngerii, Isus Hristos se arată mai întâi unei femei evlavioase, care venise singură la mormântul din grădină. La început, ca să nu o sperie, îi apărură ca un grădinar, dar imediat lăasă să fie recunoscut adresându-i-se cu o voce plăcută și cunoscută zicând: „Maria!”, iar dânsa răspunse cu mirare și bucurie: „Învățătorule!” și se aruncă în genunchi, simțindu-se fericită ca și cum ar fi în rai”.

„Celelalte femei, încântate de această veste îmbucurătoare despre învierea lui, se întoarseră de la mormântul gol. Iar pe când în dimineața plăcută a primăverii se îndreptară mergând spre oraș, iată, că le iese înainte Isus și le zice cu blândețe: „Pace vouă”. Ele îl recunoscără îndată, căzură în genunchi și îmbrățișară pline de bucurie și venerație picioarele lui”.

„Doi dintre învățăceii lui, voiau să meargă într-o localitate din apropiere, cu numele de Emaus. Ei erau foarte triști și nu vorbeau decât de moartea lui. Iată că Mântuitorul se apropie de dânșii și-i întovărășii ca un călător străin, iar pe drum le explică Sfânta Scriptură, în care sta scris, că Hristos va trebui să pătimească și să moară, iar în urmă va învia din morți. Ajungând acasă la ei, îl rugară să doarmă acolo, căci era târziu seara. Intră dar la ei, se așeză cu ei la masă și la frângerea pâinii îl recunoscără - el însă dispărură. Iar inima lor începu să ardă de bucurie și adorare”.

„Apostolii, de frica ucigașilor lui Isus, se încuiară într-o sală mare. Iată, că el apare deodată în mijlocul lor și le zice: „Pace vouă”. Ei însă se speriară, crezând că le-ar fi apărut vreun duh. Însă Isus le-a arătat rănilor sale și le vorbi tot atât de blând,

ca și înainte de moartea sa. Recunoscură dar, că este chiar el în persoană, și nu mai putură de bucurie”.

„Unul dintre Apostoli, cu numele Toma, nu era însă de față. El nu voia să creadă celorlăți că Isus ar fi înviat, și că a fost văzut de dânșii. Adunându-se altă dată, din nou în aceeași sală, pe când se afla și Toma în mijlocul lor, iată că Isus apare din nou printre ei - iar Toma cade înaintea lui în genunchi și strigă: „Domnul și Dumnezeul meu!”

„Acum”, adaugă doamna, „vă voi mai spune, de ce trebuie să ne bucurăm și noi din toată inima, că Hristos a înviat din morți”.

„Isus ne-a arătat prin învierea sa, că Tatăl din cer l-a trimis pe acest pământ, pentru ca să ne dea nouă oamenilor viața veșnică. El ne dă cea mai frumoasă și cea mai simplă dovadă despre o viață după moarte! Hristos ieși viu din mormânt, și în modul acesta se arată cu acela, care a învins moartea. Și ce ar putea fi pentru noi oamenii oare mai mângâietor și mai îmbucurător, ca tocmai speranța într-o viață nouă veșnică după moarte, precum ne-o făgăduiește Isus! Precum prezisese ucenicilor săi, că va învia și cum aceasta se întâmplă întocmai; tot astfel a prezis, că și noi vom învia odată; ceea ce se va întâmpla dar cu siguranță. Cu drept cuvânt putea spune: „Eu sunt învierea și viața; cine crede în mine, va viețui, chiar și dacă a murit. Da, amin zic vouă, va veni ora, că cei ce zac în morminte vor auzi vocea Fiului lui Dumnezeu, și vor ieși dintr-însele și vor viețui”.

„Dragii mei copii, toate câte le zăriți voi acuma în timpul primăverii aci în grădină și acolo în vale, și pe acești munți împrejurul nostru, confirmă cele ce le-a spus Isus Hristos despre înviere și despre o viață nouă. Priviți dar în jurul vostru! Iată arborii de colo stăteau uscați, fără frunze, ca și morți; acuma însă au prins o viață nouă și sunt împodobiți cu frunze proaspete și verzi. Mii și mii de fluturi frumoși de toate culorile și nenumărații gândaci, care mai întâi nu erau de cât niște omizii sau viermușori, ce abia puteau să se târască per frunze și apoi s-au vârât prin pământ, azi ies cu aripi și ca niște noi făpturi din mormintele lor, bucurându-se de o viață nouă. Florile aci pe răzoare ies din întunerecul pământului; și ele au înviat. Chiar Hristos ne-a învățat, ca să ne dăm seama de aceste minunății ale naturii - când vorbește în

parabolă despre grăuntele de grâu, care băgat în pământ putrezește, mai târziu însă răsare ca spic frumos și bogat. Fiecare spic, fiecare floare și fiecărei fir de iarbă pare a ne striga: „Am înviat; așa și tu omule, care vei fi lăsat în mormânt, vei învia odată!”

Doamna zise apoi mai departe: „Aci printre voi scumpii mei, zăresc și pe doi copii, un băiat și o fată, îmbrăcați în haine de doliu după mama lor, care a murit acum vre-o câteva zile. Ah, cât de dureros ați plâns amândoi, când ați trebuit să vedeți, cum o îngroapă pe scumpa voastră mamă! Abia vă amintesc despre aceasta, și vă vin lacrimile în ochi. Dar mângâiați-vă, dragii mei! Scumpa și evlavioasa voastră mamă va învia și ea. Precum ucenicii lui Isus, care erau întristați de moartea Stăpânului și Mântuitorului, au fost învredniciți să-l revadă și au avut o bucurie nespusă, așa și voi veți revedea pe scumpa voastră mamă, veți recunoaște fața ei drăgălașă, care nu va mai fi palidă și fără viață, ci de o frumusețe cerească, iar bucuria voastră va fi nespus de mare. De aceea încetați de a mai plânge și fiți veseli! Căci doar există o înviere și o viață veșnică! Să ne bucurăm dar cu toții de aceasta și să laudăm și slăvim pe Dumnezeu. Toți creștinii de pe suprafața pământului cântă azi plini de bucurie: Aleluia! Lăudați pe Domnul! Și noi să strigăm dar din tot sufletul plini de fericire: „Aleluia!”

„Dar”, zise doamna sculându-se, „veniți acum cu mine!”. Ea conduse pe copii la zidul format de stâncă, unde Cuno așezase pe un loc acoperit de pietriș o masă mare lungăreață, cu colțurile rotunjite. Masa era acoperită cu un covor frumos. În jurul ei erau brazde de verdeață. Copiii se așezară la masă, iar în mijlocul lor sta Edmund și Blanda. Toți priveau cu mare bucurie și așteptau cu nerăbdare să vadă ce li-se va da. Era un frumos și plăcut tablou, să vezi cercul format de niște capete blonde și negre și fețele lor pline de sănătate și voiciune. „Atât de frumoasă”, zise doamna în sine, „nu poate fi nici o cunună de floricele, ciar dacă ar fi făcută din trandafiri și lalele”.

Acum se aduse un castron mare cu o supă de lapte, în care erau bătute ouă. Fiecare copil avea înaintea sa câte o farfurioară nouă. După aceasta doamna conduse pe copii printr-o porțiță a grădinii, în dumbrăvioara de brazi de alături, unde se găseau și brazde frumoase de iarbă. Ea le zise să adune mușchi de pe stâncă și arbori

și să facă fiecare câte un cuib ca cel de pasăre. Copiii ascultară și se puseră îndată pe lucru. Aceia, care erau mai stângaci fură ajutați de cei îndemânați. Fiecare își căutată câte un colțisor unde-și așeză cuibul.

Doamna conduse pe copii din nou în grădină. Dar iată! când s-au întors găsiră pe masă un mare cozonac, făcut din făină, ouă, lapte, zahăr și unt. Fiecare căpătă o bucată de cozonac. Pe când mâncau copiii, Marta se strecură cu un coș mare plin de ouă colorate în dumbrăvioara și începu să le împartă prin cuiburi. Ouăle albastre, roșii, galbene și pestrițe aveau o înfățișare gingașe în cuiburile cele drăguțe de mușchi moale și verde.

Marta se strecoară cu un coș în dumbrăvioară

După ce copiii terminară cu mâncarea, doamna le zise: „Să mergem acuma, să vedem de cuiburi”. Pe unul dintre ele era scris și câte o sentință. Ce strigăt de bucurie din partea copiilor! Entuziasmul își ajunsese culmea și nu poate fi descris. „Oună roșii, ouă roșii”, strigă unul, „în cuibul meu toate ouăle sunt roșii”. Într-al meu ouăle sunt albastre ca și cerul senin”. Ale mele sunt galbene, strigă altul „de un galben mult mai frumos decât grăușorul sau decât fluturașii de acolo”. „Ale mele sunt chiar de toate culorile, pestrițe. Cât de frumoase trebuie să fie găinile, care le-au ouat Aș vrea să le văd”.

„O! nu, observă surioara Martei, „găinile nu fac ouă așa de frumoase. Mai iute cred, că le-a ouat iepurașul, pe care l-am zărit că fugea tocmai când îmi făceam cuibușorul. Toți copiii începură să râdă și ziceau în glumă, că iepurele face ouăle roșii. Această glumă s-a păstrat în unele ținuturi până în ziua de azi.

„O cât de ușor este”, zise doamna, „să aduci bucurie în inima omenească! Cine n-ar da voios; căci doar este mai plăcut să împărți decât să primești. Fericțiții anii copilăriei! De-am putea reveni la această vârstă! Această fericire nu o pot gusta mai târziu decât aceia cari au știut să-și păstreze inima curată și fără pată. Numai ei pot viețui în raiul copilăriei - împărăția cerească a bucuriei inocente”.

Doamna aranja acum copiilor o nouă distracție. Aceia dintre ei, care aveau numai ouă albastre, ar fi dorit să aibă și de cele galbene sau roșii. Aceași dorință o aveau și aceia cu ouăle roșii, galbene și pestrițe. Doamna îi sfătui dar să facă schimb cu ouăle. Numai ouăle, pe cari erau scrise sentințele, nu puteau fi schimbate. Acum avură o nouă bucurie, căci în felul acesta fiecare copil putea să aibă ouă de toate culorile. Cum ați făcut-o acuma cu ouăle, așa trebuie să faceți și cu alte lucruri. Dumnezeu ne-a împărțit darurile sale în așa fel, ca noi să ne facem servicii reciproce, făcând altora bucurie și deprinzându-ne cu iubirea aproapelui. Cât de bine ar fi, dacă fiecare schimb sau cumpărare s-ar asemăna cu acest mic negoț al vostru cu ouăle, când ambele părți câștigă și nimeni nu pierde”.

„Ce scrie pe al meu?”

Micul Edmund citi sentința de pe oul său. Un mic băiețaș de cărbunar se miră foarte mult. Căci pe vremurile acelea erau încă puține școli și mulți oameni nu-și dădeau seama cât de frumos și folositor este a ști să citești și să scrii. Băiatul voia dar să știe ce este scris pe oul său. „O sentință foarte frumoasă!” zise doamna. „Ascultă:” „Cerului să mulțumim, pentru toate ce primim”. Întrebă apoi pe copii, dacă au făcut aceasta? Abia acum își aduseră aminte, că ar trebui să mulțumească Domnului pentru bunul ospăț și frumoasele ouă primite. Așa că se rugară din adâncul inimii. Acum voia însă fiecare copil să știe, ce este scris pe oul său. Se strânseseră dar cu toții în jurul doamnei. În fiecare mână era câte un ou și întinzându-le spre dânsa începură să strige ca dintr-o gură: „Ce scrie pe al meu? Ce pe al meu? Ce spuneai meu? Citește mai întâi pe al meu!”

Doamna fu nevoită să facă liniște, apoi îi așeză în formă de cerc. Acum citi sentințele pe rând. Fiecare copil era curios să audă ce scrie pe oul său. Toți își ațintiră ochii spre doamnă și nu-și îndepărtară privirile de la dânsa, până nu le citi sentința. Era alcătuită numai din vre-o câteva cuvinte. Sentințele sunau cam astfel:

1. Nu uita, copilul meu,
Să iubești pe Dumnezeu.	16. Lucrul bun, care îți place
Nu-ntreba-ncît timp se face.
2. Fugi, copile, de păcat,
Și rămâi mereu curat.	17. Celui ce te dușmănește
Tu cu bine-i răsplătește.
3. Cerului să mulțumim
Pentru toate ce primim.	18. Binele pe om îl scapă
Cu vreme de foc și apă.
4. Rugăciunea și silința
Ne agonisesc știința.	19. Piatra rea v-o spun fățiș
Nu aduce măciniș.
5. Omul încăpățânat
Este veșnic ne-mpăcat.	20. Cine face tot la rele
Nu mai scapă de belele.
6. Mincinosul pe pământ
Nu mai are crezământ.	21. Când te știi trimis la treabă
Mergi și te întoarce-ngrabă
7. Pizma, ura și mânia
Strică toată bucuria.	22. Cine tot mereu vorbește
Treaba nu și-o mai sfârșește

8. Bunătatea, nu averea,
Îți măresc de tot puterea.	23. Toată graba
Strică treaba.
9. Cine face binele,
Își sfințește zilele.	24. Cumpăna, nepoate,
E bună la toate.
10. Copilul bun, băiat ori fată
Se supune - ascultă-ndată.	25. Omul care e stricat
Nu se teme de păcat.
11. Orice fel de meserie
Nu e rău omul să știe.	26. Binele de rău te scapă
Să-l arunci chiar și în apă
12. Meșteșugul vreme cere
Nu se-nvață din vedere.	27. Chiar când omul nu gândește
Binele se răsplătește.
13. Pe tot omul în viață
Patimile îl învață.	28. Cine-n lene se târăște
Dumnezeu îl părăsește.
14. La orice învățătură
Nu grăbi peste măsură.	29. Când dai la cei neavuți
Pe Dumnezeu împrumuți.
15. Cu vreme și cu încetul
Se face tare oțetul.	30. Scriptura și sfânta lege
Vezi, pe dos nu le-nțelege.

Fiecare copil își dă toată silința de a învăța cuvintele scrise pe oul său, de aceea le repetă în gând spre a nu le uita.

Doamna începu apoi să întrebe pe rând pe fiecare copil de-și mai amintește sentința. Ici coala mai trebuia să le vie într-ajutor. Dar în scurt timp le știau fiecare pe de rost. Era de ajuns să spui primul cuvânt, și ei erau în stare să le spună pe celelalte. Iară dacă le spuneai prima parte - a doua o știau cu siguranță. Atâta nu învățaseră încă copiii niciodată în viața lor. Și toate acestea repede, ușor, vesel și râzând.

Părinții lor și ceilalți copii, care se întoarseră în timpul acesta de la biserică, auzind vocile, ce răsunau de bucurie, le arătară ouăle și le recitară sentințele, Cărbunarii rămaseră uimiți: „Acasă nu învață pe dinafară copiii într-un an, ce au învățat aci într-o oră. E dar adevărat proverbul, ce zice: „Plăcerea și dragostea la un lucru, micșorează orice trudă și muncă”! „Dar”, adaugă morarul, „să știi să faci plăcere copiilor la lucru, aceasta este o artă. Asta-i asta! - Cât nu s-a învățat aci într-

un timp atât de scurt! În vreo câteva sentințe doamna a cuprins întreaga morală pentru copii. Ce bine cunoaște ea inimile de copii!”

Doamna împărți apoi și copiilor nou veniți câte un ou colorat și câte o bucățică de cozonac zicându-le: „Ouăle colorate, le puteți lua cu voi acasă și le puteți mânca, dar pe acelea cu cuvintele scrise păstrați-le spre amintire”. Pe acestea, se înțelege, ci „nu le vom mânca!” răspunseră copiii; le vom ține ca suvenir. Sentințele prețuiesc mai mult decât însuși oul”. „Așa este”, zise doamna, „dacă căutați să vă țineți de cele ce vi-le spun acele cuvinte”.

Recomandă părinților să îngrijească de a reaminti copiilor la diferite ocazii cuvintele sentințelor. Sfatul fu urmat. De câte ori vreun copil nu voia să asculte imediat, tata n-avea decât să ridice degetul și să pronunțe cuvintele: „Copilul bun”, - și copilul adăuga restul: - „băiat ori fată, se supune - ascultă îndată!” - iar el asculta fără șovăială. Dacă vreunul căuta să spună vre-o minciună, mama le zicea: „Mincinosul pe pământ”, iar copilul rușinat adăuga: „Nu mai are crezământ”. La fel făceau și cu celelalte sentințe.

Foarte des se putea auzi cum spuneau: „Încă nici odată n-am petrecut așa de bine, ca în ziua aceasta”. Doamna le tot repeta: „Dacă veți fi silitori și veți asculta de sentințele acestea, eu vă voi orândui din nou o serbare tot atât de frumoasă. Cine însă nu va fi ascultător, nu va fi primit”. Se înțelege că fiecare dintre copii căuta să fie cât mai bun și cât mai ascultător!

V.

CÂTEVA OUĂ PREȚUIESC MAI MULT
DECÂT UN PUMN DE GALBENI

Printre spectatorii, care fuseseră atrași de această serbare a copiilor, doamna observă și pe un tânăr străin, care în mijlocul bucuriei generale sta cufundat în adâncă mâhnire. El părea să fie de vre-o șaisprezece ani. A avea niște haine cam sărăcăcioase, dar o fizionomie foarte distinsă. Culoarea feței era fragedă și rumenă; părul auriu îi cădea în plete până pe umeri, iar în mână ținea un toiag.

După ce se mai retraseră locuitorii cătunului, doamna întrebă pe tânăr, plină de compătimire, despre cauza întristării lui. „Vai”, răspunse el, și-l podidiră lacrimile, „tatăl meu, care era pietrar, a murit acum trei săptămâni. Sărmana mea mamă a rămas în nespusă mizerie cu încă alți doi copii, un băiat și o fată. Unchiul meu, fratele mamei, care și el este pietrar, vrea să mă ia la dânsul, ca să învăț meseria tatălui, care de altfel este și a sa, și în felul acesta să-mi pot agonisi ale vieții și să pot ajuta pe mama. Sunt tocmai în drum spre dânsul. Am făcut o cale de 20 de ceasuri, și mai am de mers cam tot pe atâta. Căci unchiul locuiește dincolo de munți, într-un alt ținut”.

Doamna, care avea o soartă cam asemănătoare cu aceea a sârmanei văduve de pietrar, fu adânc mișcată. Dădu dar tânărului ceva lapte cu ouă și o bucată de cozonac, și o sumă de bani pentru mama lui ca un mic sprijin. La fel Edmund și Blanda, avură mare milă de dânsul. „Ia acest ou roșu”, zise Blanda, „și-l dă surioarei tale și îmbrățișează din parte-mi”. „Primește și de la mine oul acesta albastru pentru fratele tău”, zise Edmund, „salută-l din partea mea și spune-i să treacă pe la noi, căci îi vom da și lui ceva lapte cu ouă și o bucată de cozonac”. Mama zâmbi, intră în casă și aduse un ou cu o sentință, zicând tânărului: „Dă acest ou mamei tale. Sentința de pe dânsul este cea mai bună mângâiere, pe care i-o pot da: „La nevoie nu pierde nădejdea în Dumnezeu!”

La nevoie și la greu

Ai nădăjde-n Dumnezeu!

și astfel oul va fi un dar plăcut; iar dacă se ține de aceste cuvinte, atunci ele formează darul cel mai scump de pe suprafața pământului”.

Tânărul sărută mâna doamnei și-i mulțumi din toată inima. Morarul îl invită la sine pentru noaptea aceasta, iar în dimineața următoare, când începură să se lumineze vârfurile stâncilor din jurul văii, tânărul întărit își luă toiagul și plecă voios mai departe, după ce morarul îi mai umplu desagul cu pâine de secară și brânză de capră. Fridolin, căci așa se numea tânărul, își urmă cu pași iuți calea trecând prin munți, peste stânci înalte și văi adânci. Către seara zilei a treia se afla la o depărtare de numai vreo câteva ore de la locuința unchiului său. Dar iată! pe când trecea pe o potecă strâmtă, ce șerpuia în jurul unei stânci foarte înalte și râpoase, privind cu înfiorare în înspăimântătoarea prăpastie, ce se deschidea înaintea ochilor lui, zărește deodată în adâncime un cal cu frâul în gură și cu șeaua pe spinare; marginile acesteia erau de catifea roșie, iar frâul de aur curat. Calul își ridică capul privind spre dânsul, și începu să necheze, ca și cum ar fi vrut să-și arate bucuria, că zărește un om.

„Oh! cerule!” zise tânărul, „cum a ajuns calul acesta în prăpastie? După cum se vede aparține unui cavaler însemnat. Numai de nu i s-ar fi întâmplat vreo nenorocire sârmanului om! Un cal cu șea și fără călăreț într-un asemenea loc, nu este un semn tocmai bun. Mă tem să nu fie o nenorocire la mijloc, voi căuta să văd, care este cauza.

Încercă de mai multe ori să se scoboare, dar cu toate că era deprins cu munții, nu reuși. Dete în fine peste o cărare îngustă, formată prin scurgerea apelor, care însă era uscată, apucă pe aci și ajunse fericit jos, unde găsi pe un om lungit sub o stâncă. Avea o înfățișare nobilă și purta vestminte de cavalier. Casca strălucitoare cu coiful de pene, precum și lancea zăceau lângă dânsul. Omul era palid la față, așa că tânărul nu putea ști, dacă doarme sau este mort. Mișcat se plecă la dânsul, îl apucă binișor de mână și-i zise: „Scumpul meu domn, îți lipsește ceva?”

Cavalerul își ridică ochii, privi spre călător, suspină și încercă să vorbească. În zadar, nu putea scoate nici un cuvânt. Duse însă mâna la gură, și arătă spre cască. Fridolin înțelegând, că prin aceste semne el dă de știre, că ar voi să bea, luă casca și se duse să aducă apă. Zărind în apropiere niște sălcii, presupuse, că acolo trebuie să fie și apă, și într-adevăr într-un unghi al prăpastiei, găsi pământul umed, își făcu loc printre stânci și tufiș și iată că aci curgea limpede ca cristalul, un izvoraș, care ieșea dintr-o stâncă acoperită cu mușchi. Fridolin umplu casca, și se întoarse repede la străin. Acesta bău în mai multe rânduri și cu mare nesaț. Încetul cu încetul cavalerul începu să prindă putere și putu grăi:

„Slavă Domnului!” fură primele cuvinte ce le rosti. „Iar ție, generosule tânăr”, urmă el cu o voce răgușită, rezemându-și capul de mâni, „îți mulțumesc din suflet, și-ți rămân recunoscător. Fără îndoială Dumnezeu te-a trimis aci, ca să mă scapi de o moarte sigură. Însă nu mai pot de foame. N-ai tu o bucățică de pâine la tine?”

„O Dumnezeul meu, de aș fi știut eu una ca asta, ceva mai înainte”, zise Fridolin. „Aveam la mine pâine de secară și brânză de capră, dar le-am mâncat. „Dar stai, stai!” strigă el plin de bucurie, „mai am niște ouă la mine. Ele sunt un aliment sănătos și hrănitor”. La aceste cuvinte Fridolin se așeză pe verdeață lângă străin, scoase din traistă ouăle colorate, curăță unul de coajă, îl tăia în felii cu briceagul său, și dete bucată cu bucată celui istovit. Omul mâncă cu mare poftă, ceru apă de băut, și mâncă apoi mai departe.

Fridolin voia tocmai să mai spargă și oul al treilea, dar străinul îl opri zicând: „Lasă, mi-e de ajuns. Nu este bine să mănânc prea mult deodată, mai cu seamă după ce am trebuit să sufăr atâta de foame. Deocamdată sunt sătul. Nici odată nu am

mâncat cu atâta poftă. Era o masă împărătească! Mă simt mai cu putere, slavă Domnului!” zise el, și se sculă în picioare. „Ah, dacă n-ai fi sosit tu azi, eu cu siguranță aș fi pierit în noaptea aceasta”.

Fridolin umplu casca și se întoarse repede la străin.

„Dar, spune-mi, nobile cavalier”, îl întrebă Fridolin, privind spre platoșa cea strălucitoare și la îmbrăcămintea cea luxoasă, „prin ce împrejurare ai ajuns în prăpastia aceasta atât de înfricoșătoare?”

„Eu sunt numai un simplu oștean”, răspuse străinul, „și călătoresc de mai multe săptămâni în afacerile stăpânului meu. Rătăcindu-mă prin acești munți păduroși, m-a apucat și noaptea. Și fiind întuneric, m-am prăbușit pe neașteptate în această prăpastie. Calul, cum văd, n-a pățit nimic. Eu însă m-am rănit greu la picior, așa că nu pot umbla, dar nici măcar nu pot încăleca. Este însă o adevărată minune, că nu am pierit amândoi în această înspăimântătoare prăpastie. Nu pot mulțumi îndeajuns bunului Dumnezeu. Am încercat să-mi leg rana pe cât am putut, dar fui apucat de friguri cu mare furie. Eram amenințat să mor aci de foame. Și iată chiar în acestei momente atât de critice, ai apărut tu - bunule tânăr, ca și un înger din cer. Acum spune-mi și tu, cum te numești și cum ai ajuns în acest ținut atât de pustiu și singuratic?”

Fridolin își spuse numele, și începu să istorisească pățaniile sale, iar străinul asculta cu mare băgare de seamă, și-i puse ici colea câte o întrebare. „Curios de tot”, zise el, arătând spre cojile de ou ce erau risipite prin iarbă, „ce frumos sunt colorate. Eu n-am văzut încă asemenea ouă. Ia arată-mi oul, care-l puseși în traistă, să-l privesc mai de aproape!”

Fridolin i-l dete, spunându-i tot odată cum a ajuns la dânsul. Oșteanul privi acest ou cu mare atenție, și ochii i-se umplură de lacrimi. „Ah, Dumnezeul meu, ceea ce văd scris pe ou, este într-adevăr așa: „La nevoi și supărare Domnul de voi grijă are”. „La nevoie și la greu, ai nădejde-n Dumnezeu!” „Chiar acum am putut fi martor de această intervenție divină. Rănit și părăsit, mă rugai din adâncul inimii la Dumnezeu, cerându-i ajutorul, și el mi-a ascultat rugăciunea. Binecuvântat să fie El în bunătatea sa. Desigur, că nici prin minte nu le-a trecut, că printr-însele vor scăpa viața unui străin. Binecuvântată și acea doamnă care a scris pe ou aceste cuvinte pline de mângâiere”.

„Scumpul meu Fridolin, dăruiește-mi mie acest ou. Voiesc să-l păstrez, ca să-mi amintesc totdeauna de acele cuvinte, care s-au realizat cu mine într-una din cele mai critice momente ale vieții mele. Doresc chiar, ca atât copiii cât și nepoții mei să fie întăriți în nădejdea lor către Dumnezeu, de câte ori privesc acest ou și cuvintele scrise pe dânsul. Poate că și după sute de ani vor mai istorisi strănepoții mei despre modul cum Dumnezeu a scăpat odată pe străbunul lor de la o moarte sigură, servindu-se de două ouă. În schimbul lor îți voi dărui altceva”. La aceste cuvinte își scoase punga și-i dărui pentru fiecare ou care-l mâncase, câte un galben, iar pentru acela cu sentința cea frumoasă, doi galbeni. Fridolin nu prea voia să-i dea oul. Dar străinul îl rugă cu multă stăruință și astfel consimți în fine.

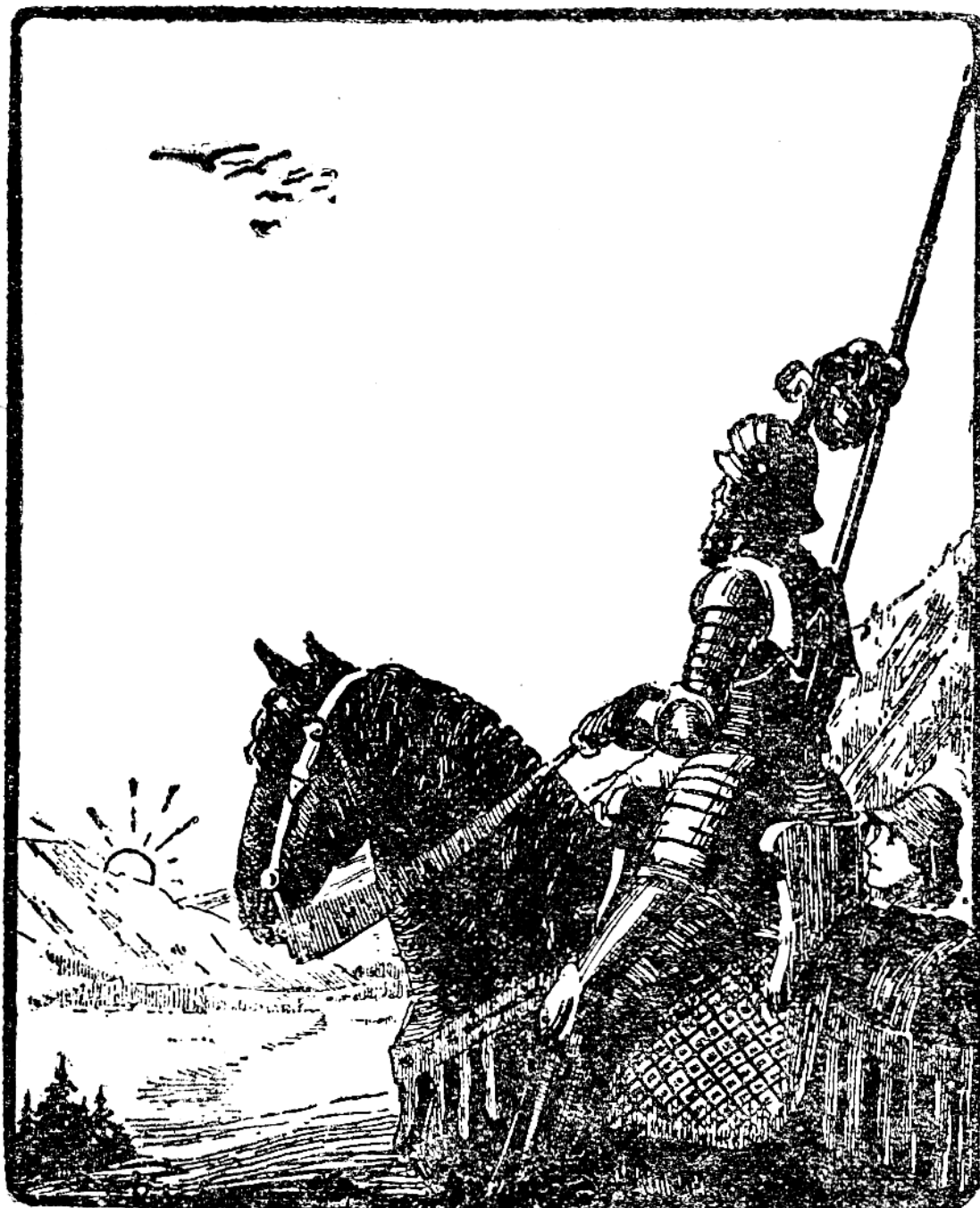
„Dar iată”, zise străinul acuma, aruncându-și privirile înspre stâncile râpoase, „ziua e pe asfințite, iar vârfurile stâncilor și arborilor lucesc ca aurul la razele soarelui. Ajută-mă să încalec pe cal. Cred că voi putea să ies prin această prăpastie pe o potecă oarecare”.

Fridolin îi dete ajutor și astfel el încalecă pe cal, pe care îl duse apoi de căpăstru. După multe încercări destul de anevoioase, ieșiră în fine sănătoși din prăpastia aceea înspăimântătoare. O cât de mult se bucură acest om, când zări din nou soarele, pădurea și munții dinprejur, în toată strălucirea lor.

„Avem încă destul timp ca să ajungem la unchiul meu”, zise Fridolin. Voi încerca să-mi iuțesc pașii și calul tău cu siguranță ca nu va rămânea în urmă. Unchiul te va primi cu plăcere la dânsul, dându-ți adăpost, și chiar și o îngrijire bună pentru a te restabili pe deplin”.

În amurgul serii ei ajunseră înaintea casei pietrarului. El primi cu bunăvoință pe străin, îmbrățișa cu dragoste pe tânărul Fridolin și-l laudă pentru gestul uman avut față de străin. Fridolin îi descrie neliniștea sufletească, ce o simțea, că nu poate săi mai împlinească promisiunea dată, de a trimete ouăle mamei, fratelui și sorii sale. „Ei aș ouă colorate! Eu nu te înțeleg ce îmi spui tu despre ouă colorate. Și apoi nici nu înțeleg, de ce aceste ouă ar fi mai frumoase decât ale altor păsări, cari au niște culori atât de drăguțe. Dar chiar dacă ar fi fost din aur veritabil, totuși ai fi trebuit să le dai acestui om străin, să le mănânce, pentru că nu puteai să-l lași să moară de

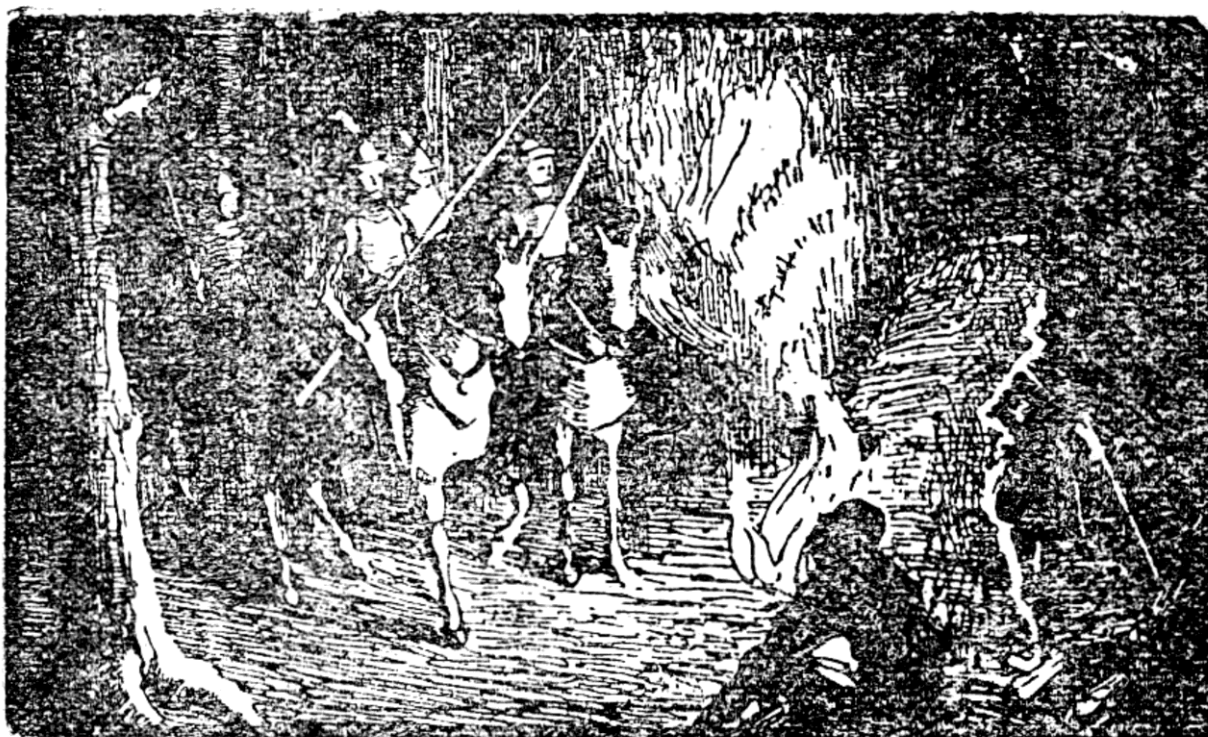
foame. Purtarea ta a fost corectă. Ai făcut ca Samariteanul din Evanghelie - acum vine rândul meu să fac la fel cu gazda. Însă să știi, că nu primesc nici o plată de la tine”, adăugă el zâmbind. „Auzi?”

*O cât de mult se bucură acest om, când zări din nou soarele,
pădurea și munții dinprejur, în toată strălucirea lor.*

Oșteanul îi arată oul cu inscripția. „Într-adevăr”, zise unchiul adresându-se lui Fridolin, „este nespus de frumos. Însă orișicum lasă-l pe seama lui, aurul va folosi mai mult mamei tale. Vino să ți-i schimbi” Tânărul rămase uimit la vederea numeroaselor monede de mărunțiș pe care le primi în schimbul aurului, căci el nu cunoștea până atunci aurul și valoarea lui. Ba chiar la început i se părea chiar, că n-ar fi monedă adevărată. „Iată zise unchiul, cuvintele acelea se adevăresc și pentru mama ta: Dumnezeu ajută la nevoie. Această zicătoare este mai prețioasă decât banul. E însă bine că ne putem aduce aminte de dânsa și fără a avea oul la îndemână. Ai grijă dar să nu uiți acele cuvinte niciodată în viața ta”.

Oșteanul rămase în casa generosului pietrar, până deveni pe deplin sănătos, iar înainte de plecare împărți daruri printre locuitorii casei.

VI.
UN OU CARE ESTE
ÎMBRĂCAT ÎN MĂRGĂRITARE

Primăvara și vara trecură fără ca să se fi întâmplat ceva mai însemnat în vale. Cărbunarii își cultivară micile lor țarine și mergeau regulat în pădure, ca să pregătească cărbuni. Femeile îngrijau de casa lor și creșteau multe găini, iar copiii tot întrebau de nu vin odată sărbătorile Paștilor. Nobila doamnă se arătă însă câteodată foarte tristă și îngrijorată. Bătrânul și credinciosul servitor, care o însoțise aci și care la început făcea din când în când călătorii mai mici, și care îngrija dar de afacerile ei, de un timp încoace nu mai părăsise valea, căci se îmbolnăvisese.

Pe timpul acesta mai erau și alte împrejurări, care umplură pe buna doamnă cu teamă și groază. Într-o dimineață pe când se întorceau niște cărbunari de la pădure, trecură pe la morar și-i istorisiră: „Pe când ne aflam noaptea trecută la cărbunii noștri, iată că sosesc la noi patru bărbați străini, având în cap căști de oțel și paloșe de fier, iar în mâini purtând săbii și lăncii. Ziceau, că sunt în serviciul contelui de

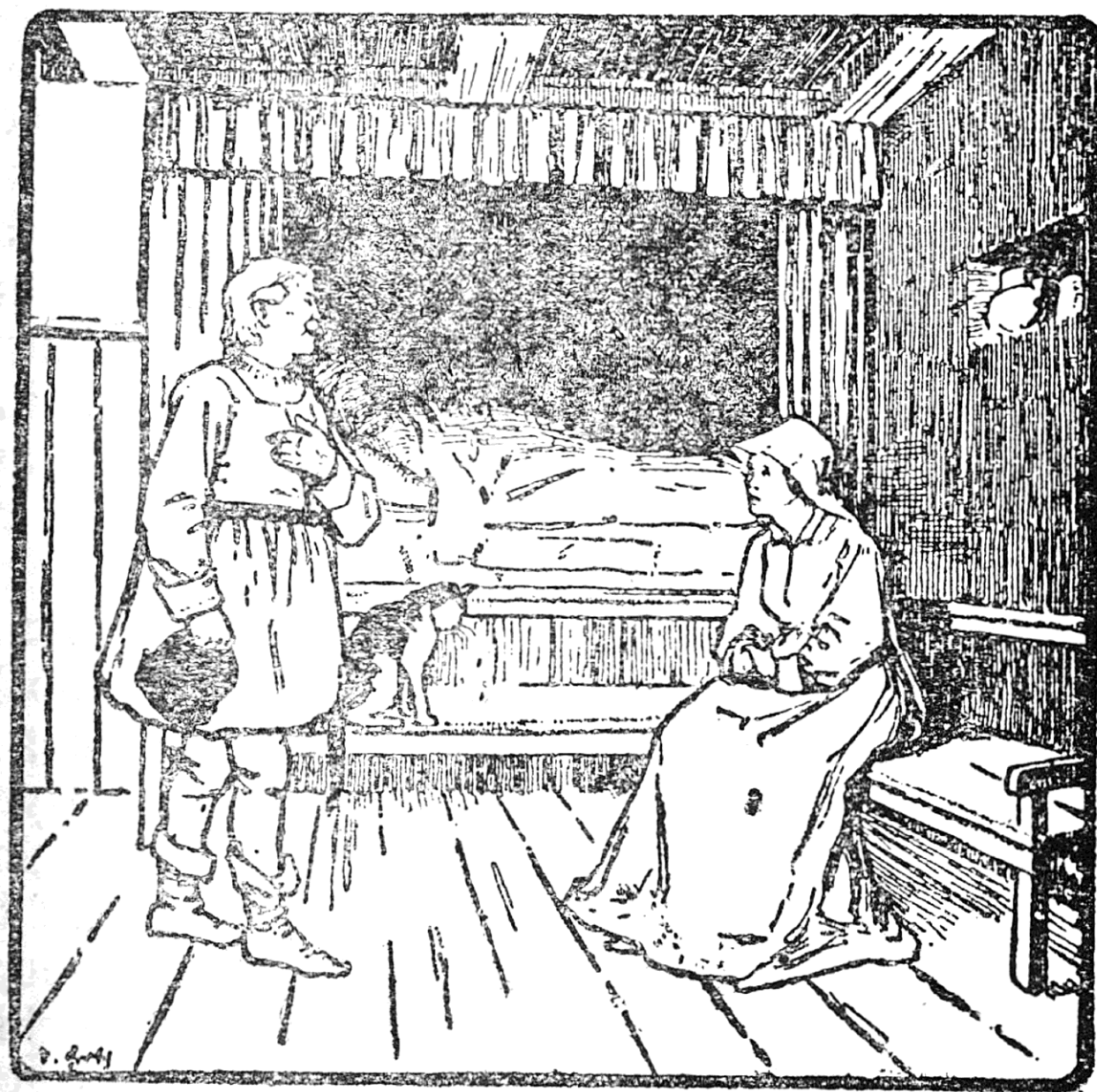
Schroffenec, care a sosit în tovărășia multor cavaleri la poalele muntelui. Ei s-au informat peste tot despre diferite lucruri.” Morarul alergă cu această veste imediat la doamna care se afla tocmai la patul sărmanului Cuno, ce zăcea. Când auzi de numele de Schroffenec, ea deveni deodată galbenă ca ceara și zise: „O Dumnezeul meu! acesta este cel mai mare vrăjmaș al meu! Sunt convinsă, că el caută să măucidă. Numai de n-ar fi descoperit cărbunarii unde mă aflu eu”. Morarul o asigură în privința aceasta, căci pe cât îi este cunoscut, nici nu fusese vorba despre dânsa. Oștenii aceia au stat numai în jurul focului, ca să se încălzească, și în ziua următoare au și plecat mai departe.

„Scumpul meu Osvald”, se adresă ea morarului, „de când am fost primită în casa d-tale, am avut ocazia să te cunosc ca pe un om cu frica lui Dumnezeu, un bărbat cinstit. D-tale îți voi destăinui acum întregul meu trecut, și-ți voi explica și teama mea cea mare, care cuprinde acuma sufletul meu. Căci acum am nevoie de sfatul d-tale și contez pe ajutorul necesar”.

„Eu sunt Rosalinda, fiica ducelui de Burgundia. Doi conți foarte distinși se prezentară la părinții mei pentru a mă cere în căsătorie - Jean de Schroffenec și Arno de Lindeburg. Jean era cel mai bogat și cel mai puternic stăpânitor din împrejurimi și avea multe castele și mulți oșteni; dar era lipsit de bunătate și virtute. Arno, pe de altă parte era cel mai viteaz și nobil cavaler din țară, dar în comparație cu Jean, sărac, căci de la tatăl său, care și el era cinstit și dezinteresat, nu moștenise de cât un castel vechi, dar nici nu avea de gând să pună mâna pe mai multe casteluri prin forță. Pe acesta mi-l aleasei eu cu consimțământul tatălui meu, și adusei dar ca dotă moșii întinse și mai multe casteluri. Căsnicia noastră era atât de fericită, că o comparam adesea cu fericirea îngerilor din cer”.

„Dar Jean de Schoffenec prinse o neîmpăcată ură în contra mea și contra soțului meu și astfel deveni vrăjmașul nostru de moarte. Însă își ascunse mânia așteptând ocazia potrivită pentru a se răzbuna. Iată că soțul meu a trebuit să urmeze pe împărat în războiul contra popoarelor sălbatice și păgâne și Jean primise aceleași ordine. Căută însă diferite pretexte de a întârzia cu pregătirile, rămânând în urmă, făgăduind însă că va urma și el îndată ce-i va fi posibil. Astfel pe când soțul meu se

lupta în capul bravilor săi vasali pentru patrie în țări depărtate, unde armata creștină ținea piept contra unui inamic înspăimântător, mișelul Jean năvăli pe teritoriul nostru - și nu găsi pe nimeni care să i se fi opus. El devasta tot în drumul său și ocupă un castel după altul. Nu-mi mai rămase alt mijloc de scăpare decât să fug pe ascuns cu cei doi copii ai mei. Bunul și bătrânul Cuno mi-era singurul meu înger păzitor în această fugă atât de periculoasă, când peste tot eram amenințată de urmărirea lui Jean. În fine Cuno mă conduse în munții aceștia, unde în valea retrasă și ascunsă de toată lumea mi-am găsit adăpost liniștit”.

„Cum puteți să vă gândiți la așa ceva?”

„Aci aş fi dorit să rămân până ce se va fi întors soţul meu din război şi va fi scos bunurile noastre din mâna celui ce şi le-a însuşit pe nedrept. Din când în când Cuno ieşea din munţi şi mergea prin ţinuturile învecinate pentru a aduce veste despre starea războiului. Dar totdeauna se întorcea cu veşti triste. Jean tot mai stăpânea bunurile noastre, iar războiul dura şi mai departe cu rezultate foarte schimbăcioase. Acuma însă este deja un timp îndelungat, de când sărmanul Cuno zace bolnav şi de când nu mai primesc veşti despre scumpa mea patrie şi nici despre soţul meu. Ah poate că de mult a căzut străpuns de arma vrăjmaşului. Iar Jean, care se află prin împrejurimi cu oamenii săi, poate că a şi dat de urmele mele - şi atunci ce o să fie de mine? Moartea ar fi încă cea mai mică din suferinţele mele în asemenea caz. Ah! te rog domnule Osvald, vorbeşte cu cărbunarii, ca să nu fiu trădată!”

„Ce trădare!” răspuse morarul, „Cum puteţi să vă gândiţi la aşa ceva, când fiecare este gata să-şi jertfească viaţa pentru dumneavoastră. Înainte de a vă fi putut face vreun rău dumneavoastră acest Jean de Schroffenec, ar avea de a face cu noi. Fiţi dară fără grijă, nobilă doamnă”. La fel se exprimară şi cărbunarii, când le descrie morarul situaţia. „Să încerce să ie pe la noi, că-l vom alunga cu vătraiele”.

Din momentul acesta însă doamna trăia în mare grijă şi nelinişte. Abia mai cuteza să iasă din casă şi nici pe copii nu-i mai prea lăsa pe afară. Viaţa îi deveni foarte tristă şi mâhnită. Când însă se mai linişti prin munţi şi nu se mai auzea nimic despre străinii înarmaţi, prinse din nou curaj şi făcu o plimbare. Profită de o zi încântătoare din toamnă. La vreo câteva sute de paşi de căscioara ei se afla o mică bisericuţă construită în întregime din lemn de brad fiind deschisă pe deplin în partea din faţă. Locuşorul acesta era foarte liniştit şi plăcut, aşa că un popas în asemenea împrejurări era chiar un farmec. O potecă drăguţă peste brazde de iarbă ducea la bisericuţă printre stânci şi tufişuri. Acesta era locul favorit al Rozalindei pentru plimbări. Nu tocmai fără teamă îşi îndreptă şi de rândul acesta paşii aci. Ajungând la bisericuţă îngenunchiă împreună cu copiii în tindă pe o bancă. După ce se rugă câţva timp se așeză pe o bancă. Copiii ei se îndepărtară culegând mure şi admirau, văzând că se aseamănă mult cu ciorchinii de struguri, având însă bobیţele mai mici. Pe când doamna rămase singură, iată, că se apropia ieşind de printre stânci un pelerin. El purta

după obiceiul de atunci o manta lungă de culoare neagră și o pelerină scurtă deasupra. Pălăria era împodobită cu mici scoici de mare, iar în mână purta un toiag alb. Părea a fi înaintat în vârstă, dar altfel în deplină sănătate. Doamna se sperie, când dăte cu ochii de străin. El o salută respectuos și începu să intre în vorbi cu dânsa. Ea însă era foarte prevăzătoare și rezervată în convorbirea avută. Se uita numai foarte rar la dânsul și cu mare sfială, căutând să se asigure de se poate încrede într-însul - căci era un bărbat străin și necunoscut.

Acesta era locul favorit al Rozalindei pentru plimbări.

„Nobilă doamnă” zile el în fine, „nu vă temeți de mine. Nu-mi sunteți atât de străină, pe cât credeți. Sunteți Rosalinda de Burgundia. Știu și ce v-a adus în acest ținut atât de sălbatec, unde vă adăpostiți. Cunosc și pe soțul d-voastră foarte bine, de care trăiți despărțită deja de trei ani. De când locuiți în aceasta regiune retrasă, multe s-au schimbat în lumea largă. Dacă vă interesează să auziți ceva despre bunul Arno de Lindenburg, și dacă amintirea lui nu s-a șters din inima d-voastră, atunci eu vă pot aduce veștile cele mai plăcute despre el. Pacea s-a încheiat, iar armata creștină s-a întors plină de lauri. Soțul d-voastră și-a reocupat castelurile și bunurile sale. Jean, acel netrebnic, numai cu greu a scăpat prin fugă și se ascunsese în acești munți, de unde însă fu nevoit să se retragă, fugind mai departe, Dorința cea mai înfocată a soțului d-voastră este, de a-și regăsi soția „O Dumnezeule”, strigă acuma doamna, „ce veste plăcută! Cât îți mulțumesc ție Doamne”. Ea căzu în genunchi și începu să verse lacrimi. „Da” urmă ea, „bunule Dumnezeu, ai văzut lacrimile mele, auzit gemetele mele și ai ascultat rugăciunea de toate zilele! - Și tu străine” se adresă ea pelerinului, „cum ai putut să te îndoiești, dacă mai port amintirea lui în inima mea?” - „O, dragii mei copii”, strigă ea lui Edmund și Blandinei care sfioși stăteau retrași priveau curioși spre bărbatul cel străin, „apropiați-vă!”. Copiii aleargă la dânsa.

„Tu, Edmund”, se adresă ea acum băiatului, îndemnându-l să n-ai teamă, „ia spune rugăciunea, care o zicem în toate diminețile pentru scumpul tată.” Băiatul își împreună mâinile și îndreptându-și ochii spre cer, zise cu o mișcare învederată: „Cerescule Tată! Aruncă-ți privirile spre noi cei doi orfani. Tatăl nostru este în război. Nu-l lăsa să piară acolo. Îți făgăduim că vom fi evlavioși și buni, pentru ca el să fie pe deplin mulțumit, când se va întoarce și ne va revedea! Ascultă, Doamne, ruga noastră!”

„Și tu Blando”, zise mama adresându-se către fiica ei cu părul auriu și cu obrajii trandafirii, „spune, cum este rugăciunea, care o spunem seara pentru tata, înainte de a ne culca?” Copila își împreună și ea mâinile, precum făcuse mai înainte frățiorul, își înălță ochii spre cer, și se rugă cu o voce liniștită și dulce: „Tatăl nostru, carele ești în ceruri! Înainte de a ne culca ne rugăm iară pentru părintele nostru de pe acest pământ. Fă să se bucure de o noapte liniștită, iar îngerii tăi să-l păzească de

cursele vrăjmașilor. Dă și mamei noastre un somn liniștit, ca să poată uita puțin mâhnirea și suferințele ei. Sau dacă nu-i dai ei un somn dulce, treacă aceasta cel puțin pe ochii scumpului tată. Fie această seară ultima seară a despărțirii noastre! Fă să vie dimineața acelei zile, în care să putem revedea pe scumpul nostru tată”.

Apăru într-o haină splendidă de cavaler

„Amin, amin, așa să fie!” adăugă mama unindu-și și ea mâinile și ridicând privirea spre cer, având ochii udați de lacrimi.

Străinul nu se mai putu stăpâni și începu să verse lacrimi, plângând. Într-o clipă își lepădă hainele cu cari era deghizat - mantaua, pelerina, își smulse barba falsă și luă peruca jos - și apăru într-o haină splendidă de cavaler, strălucind de aur și purpură, plin de tinerețe, sănătate și putere. Își deschise brațele întinzându-le spre soția și copiii săi, strigând cu o voce tare și mișcătoare: „O, Rosalindo, mult iubita mea soție! Edmund și Blanda, mult doriții mei copii!”

La această neașteptată revedere, mama rămase înmărmurită, uimită ce era. Copiii, care văzând pe pelerin că plânge își îndreptaseră privirile către mama lor, ca și cum ar fi voit să intervină pentru străin, își întoarseră ochii iară către dânsul, când auziră că pronunță numele lor. Dar minune - credeau, că este o adevărată minune la mijloc, căci își aduse aminte de legendele istorisite de mama lor, când bătrâni se transformau deodată în tineri. Cât de nedescris era bucuria lor, când mama le spuse, că acel frumos cavaler, este chiar tatăl lor, de care le povestise atâtea. Tatăl, mama și copiii erau atât de fericiți încât se credeau că se află în cer, iar orele le treceau parcă ar fi numai minute. Rosalinda pricepu din cele spuse de soțul ei, că venise aci însoțit de o mare escortă, cu scopul de a o aduce acasă; dar că din cauza drumurilor rele, periculoase își lăsase călăreții în urmă, iar el îmbrăcat în haine de pelerin își urmase calea pe jos, pentru a ajunge mai iute la dânsa, iar astfel sub un chip de străin să se convingă de sănătate și buna stare în care se află cu toții, totodată pregătind-o pentru revederea neașteptată. Rosalinda întrebă apoi, cum de aflase atât de sigur locul, unde se retrăsese.

„O Rosalinda”, zise el „că ne putem revedea este rodul binefacerilor tale către sărmanii oameni din vale, mai cu seamă față de copiii lor. Iată de ce Dumnezeu a redat copiilor noștri pe tatăl lor. Fără aceste binefaceri ale tale nu ne-am fi întâlnit așa de curând, ba chiar poate nu ne-am fi văzut niciodată. Căci din toate părțile erai înconjurată de dușmani, și foarte ușor ai fi putut cădea în mâinile lor. Abia când ajunsei eu cu oamenii mei în munți, s-a retras Jean de aci. El îți arată oul colorat având cuvintele pe dânsul: „La nevoi și supărare, Domnul de voi grijă are”. „Iată de acest

ou”, urmă el, „s-a servit Dumnezeu, pentru a ne împreuna din nou”. „Am trimis în repetate rânduri oameni, ca să te caute peste tot, însă toate fură zadarnice. Când iată, că se întoarce unul dintre oștenii mei, Ecbert, care-l credeam mort de mult, pentru că-mi lipsise multă vreme. El căzuse într-o prăpastie și ar fi pierit negreșit de foame, dacă nu l-ar fi scăpat un tânăr, dăruindu-i două ouă, pe care le-a mâncat, și deasupra pe acesta cu frumoasele cuvinte spre amintire. Ecbert îmi arată oul. Dar cât de mare-mi fu mirarea, când recunoscu la prima privire scrisul tău. Imediat încălecai și mă îndreptai spre cariera de marmură, unde lucra acel tânăr pietrar. Chiar el mi-a arătat calea înspre valea de aci. Dacă n-ai fi fost inspirată de acest gând frumos, de a pregăti o serbare pentru copii, dacă cu această ocazie pe lângă darurile trupești nu te-ai fi gândit și ceva la formarea sufletelor lor, scriind frumoasele cuvinte pe ouă, și dacă voi toți - tu micul meu Edmund, și tu drăguța mea Blânda, n-ați fi fost atât de generoși față de acel sărman tânăr, această zi n-ar fi fost atât de fericită pentru noi. Toate binefacerile, fie ele oricât de mici, sunt urmate de binecuvântarea Celui de Sus, dacă sunt făcute din inimă curată și fără a aștepta răsplată în urma lor.

În timpul acesta se însera, și ici coala se și vedea strălucind câte o steluță pe cerul senin. Conte Arnold luă de braț pe soția sa și se îndreptă spre locuința ei de țară, copiii lor fugind înainte. Aci îi aștepta o altă surpriză. Oșteanul și Fridolin, liberatorul său, erau în casă și stăteau de vorbă cu bătrânul Cuno, pe care știrea despre sosirea stăpânului îl făcuse aproape sănătos. Bunul tânăr Fridolin, căruia îi dăruise contesa ouăle, se prezentă mai întâi și fu primit de copii ca un vechi cunoscut, cu mare bucurie. În urmă veni și Ecbert care fusese scăpat de o moarte sigură, apropiindu-se cu respect de contesă. Pe bătrânul Cuno contele îl îmbrățișa, numindu-l un amic credincios, iar morarului, care apărură în hainele sale de sărbătoare, îi strânse mâna plin de recunoștință. Luară apoi cina împreună, fiind foarte veseli și mulțumiți.

În dimineața următoare era mare vâlvă în întreaga vale. Vestea, că a sosit un mare domn nobil, soțul doamnei, se răspândi în toate colibe. Mic și mare se grăbi spre căscioară, ca să-l vadă. Conte Arnold ieși afară întovărășit fiind de soție și copii, și primi pe oameni cu prietenie, mulțumindu-le pentru bunătatea, cu care au primit pe soția și copiii săi. „O, noi suntem binefăcătorii ei, ci ea este binefăcătoarea

noastră”, spuseră ei cu toții înlăcrimați. În timpul acesta suita contelui a găsit drumul spre vale cu ajutorul cărbunariilor. La sunetul trâmbițelor se apropiară mai mulți cavaleri, un mare număr de scutieri călare și pe jos, trecând printre pădurile umbroase înspre vale, iar căștile și lăncile lor străluceau ca fulgerul la lumina soarelui.

Contele Arno mai rămase încă câteva zile aci. În ajunul plecării mai dete un mare ospăț. Morarul și cărbunarii ședeau printre cavaleri și scutieri, și varietatea porturilor da o înfățișare foarte plăcută. Marta rămase în serviciul contesei. Adresându-se către copiii cărbunariilor, contele le zise: „Scumpii mei, ca amintire pentru adăpostul, ce-l avu soția mea aci între oameni atât de cinstiți și buni, vreau să fac o mică fundație. În fiecare an să se împartă tuturor copiilor din aceste ținuturi ouă de toate culorile”. „Iar eu” continuă buna contesă, vreau să introduc acest obicei în întreaga noastră stăpânire și acolo voi împărți în ziua de Paști ouă colorate la toți copiii de prin împrejurimi, drept amintire pentru scăparea mea”. Toate acestea se și întâmplară întocmai. Aceste ouă primiră numele de ouă de Paști, și obiceiul de a colora ouăle se răspândi pretutindeni.

Locuitorii din alte ținuturi, care au imitat acest obicei ziceau : „Este adevărat că nu salvarea contesei și nici a oșteanului din prăpastie nu ne interesează atâta. Aceste ouă trebuie să ne aducă aminte mai mult acea mântuire mult mai sublimă și mai mare, care ne interesează pe toți - anume mântuirea noastră de păcat, mizerie și moarte, care ne fu procurată de acela, care a înviat din morți. Sărbătoarea Paștilor este propriu o sărbătoare a Mântuirii, - și bucuria ce o facem în aceste zile copiilor este în sensul Mântuitorului. Dragostea, care bucură pe mic și mare, este un rezultat al religiunii lui, și semnul cel mai sigur al adevăraților lui adoratori. Da, obiceiul acesta de a împărți ouă la copii, poate fi și pentru părinți și în general pentru toți oamenii o amintire frumoasă de dragostea lui Dumnezeu către toți oamenii, ba chiar un zălog al sentimentelor sale de tată binevoitor. Pentru că Adevărul a grăit: „Căci unde este un părinte, care fiind rugat de fiul său să-i dea un ou, îi va da un scorpion ? Dacă voi știți să dați fiilor voștri daruri bune, cu cât mai mult Tatăl vostru ceresc va împărți acelora ce-l roagă, cel mai mare dar: duhul înțelepciunii?”

GAROafa

Un grădinar cultivase în grădina sa o garoafă de toată frumusețea, care era admirată de toți pentru culorile ei cele fine și pentru mirosul splendid ce-l răspândea.

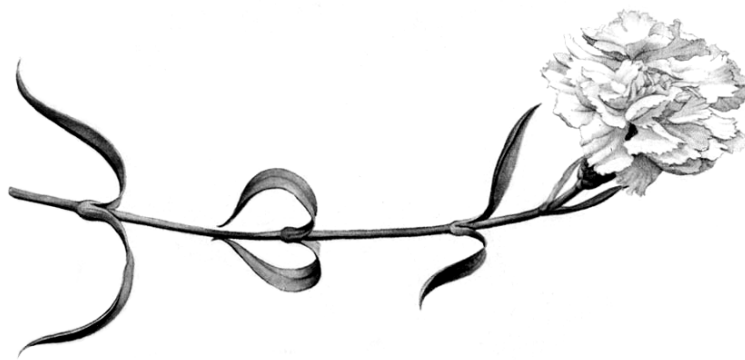
Într-o zi intră în grădină un domn nobil, cu soția sa, și priveau această floare. Domnul însă observă: „Culorile garoafei sunt ceva special; cât despre mirosul ei, el este foarte aromatic și foarte plăcut”.

Doamna însă strigă: „Nu, nu-i așa! Este tocmai invers. Culorile acestei flori sunt incomparabil de frumoase; dar păcat! ea n-are nici un miros”.

Grădinarul nu prea putea înțelege la început a ceste păreri curioase, dar după puțin observă, că domnul avea o vedere slabă, iar doamna avea tocmai guturai.

Grădinarul își zise atunci: „Precum se întâmplă cu draga mea garoafă, se întâmplă și cu multe alte lucruri frumoase și bune. Până și cele mai nobile și sfinte lucruri sunt criticate de oamenii, căroră le lipsesc simțurile respective, pentru a recunoaște perfecțiunile lor”.

*Frumosul dacă nu te mulțumește
Cusuru-n tine însuși se găsește.*

LĂCRĂMIOARELE

Mica Rozina, fiica unui sărman muncitor, zăcea bolnavă. Launa, fetita unui funcționar, îi aducea zilnic câte o ulcică cu supă, căci altceva nu putea să mănânce.

Când se făcu iară bine, ea zise: „Scumpa Laura mi-a făcut mult bine în timpul boalii mele. Chiar ea însăși venia la mine cu supă. De m-ar ajuta bunul Dumnezeu să-i fac și eu un serviciu mare. Ah, de-aș putea să-i fac măcar o mică bucurie!”

Rozina auzise, că Laurei îi plac la nebunie lăcrămioarele. De aceea începând cu prima zi de Mai, mergea aproape zilnic în pădure, ca să facă câte un buchet de lăcrămioare.

După multă căutare zări în fine în mijlocul pădurii, sub umbra unui stejar bătrân o sumedenie de lăcrămioare. Ea le culese și așezându-le sub copac începu să lege frunzele și floricelele, formând buchețele drăguțe. Deodată auzi cum niște tâlhari vorbeau în tufișul de alături.

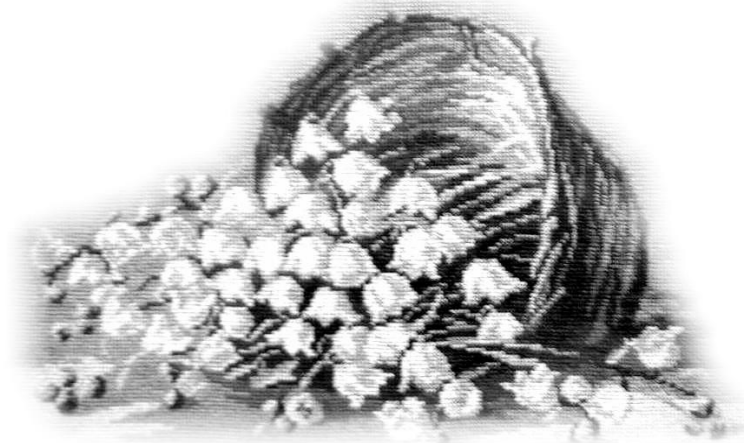
„Mă”, începu unul din ei, „acum putem să ne răzbunăm pe slujbașul acela, care mi-a băgat fratele în pușcărie. Iată aci am cheile de la ușa primăriei, pe care a uitat-o servitoarea cea proastă în ușă”.

„Bine”, răspunse celălalt, „în noaptea aceasta vom merge să ucidem pe slujbaș, soția lui și pe copil, și apoi golim casa de bani”.

Rozina speriată se furișă cu lăcrămioarele adunate, le dete Laurei și istorisi cele auzite de la tâlhari. Slujbașul își aduse vre-o câțiva oameni înarmați și veghiă la intrarea în casă. Pe la miezul nopții venură într-adevăr acei tâlhari la ușă, dar fură prinși și în urmă pedepsiți pentru faptele lor rele.

Slujbașul însă se adresă acum fiicei sale: „Scumpa mea Laura, binefacerile tale au adus în casa noastră mare binecuvântare. Tu ai dat sărmanei Rozina câteva linguri de supă: iar dânsa condusă de mâna lui Dumnezeu ne-a scăpat viața la toți”.

*Cine pe săraci va ajută
Tot prin ei de rele va scăpa.*

NU MĂ UITA

„Cum se numesc aceste floricele frumoase, de culoare albastră care cresc pe lângă râuleț?” întreabă într-o zi Sofia pe mama ei. „Le-am văzut de multe ori pictate și brodate, dar nu le știu numele”.

„Ele se numesc *nu-mă-uita*, răspunse mama, pentru că aceste floricele drăguțe, care poartă culoarea cerului senin, se dau prietenilor la despărțire ca suvenir.

Mama îi zise: „Atunci îți voi spune eu pe cineva, de care să-ți amintească dânsa - este acela, care a făcut-o. Fiecare floriceală din grădină ne aduce aminte de Făcătorul nostru.

*Floarea spune tot mereu :
Nu uita pe Dumnezeu.*

REZEDA

„Dar de ce tot ținem această mică burueană verde în ghiveciul atât de drăguț de la fereastră?” întrebă domnișoara Blandina pe mama sa. „În grădină avem doar nenumărate flori; de unde și până unde a ajuns această mică plantă să fie protejată față de celelalte vegetale?”

„E drept”, zise mama, „că această mică plantă nu se poate fâli nici cu roșul trandafirului, nici cu albul mățăsos al crinului, nici cu splendoarea culorilor lalelei; cu toate acestea, floarea atât de smerită și lipsită de orice podoabă, are un miros dulce, plăcut și întrece chiar pe acela al trandafirului; și toamna târziu încă, ba chiar iarna, când alte flori de mult s-au vestejit, ea tot mai răspândește prin odaie mirosul cel înviorător. Rezeda este de aceea o icoană a virtuții liniștite și modeste, care singură are valoarea adevărată și mai dăinuește și atunci, când orice altă frumuseță s-a vestejit.

*O haină veche și săracă
Un suflet bun adesea 'mbracă.*

CUNUNA DE FLORI

Un monșeag își sărbătorea a optzecea aniversare a nașterii sale. Copiii săi se adunară în jurul lui și-i urară fericire sărutându-i mâinile cu lacrimi de bucurie și emoție. Nepoții săi îi dăruiră o cunună făcută din trandafiri și crini.

Bunica, care era de față zise: „Această cunună formată din trandafiri și crini, vrea să exprime bucuria voastră având în vedere culoarea roșie a feții, și culoarea albă a părului, ce împodobesc pe bunicul vostru. Totuși cea mai frumoasă cunună a părinților și bunicilor o formează copiii și nepoții, care se găsesc în floare ca trandafirii și duc o vieață curată și nevinovată ca crinii”.

Bunicul se adresă apoi nepoților: „Pentru ca părinții și bunicii voștri să fie totdeauna părtași de o asemenea bucurie, eu voi pune să-mi picteze această cunună, iar în mijlocul ei să-mi scrie cu litere de aur niște cuvinte, pe care să și-le întipărească în inimă fiecare copil, a cărui obraji au roșeața nevinovăției:

*Gândul și dorința
Fie-ți ca un crin
Ca să-ți faci ființa,
Trandafir deplin”.*

FRAGI

Un bătrân soldat, având un picior de lemn, sosi într-un sat și se îmbolnăvi pe neașteptate. El nu mai putu să călătorească mai departe și trebui să intre într-un șopron, unde se culcă pe paie. Aci ducea un trai cam greu. Mica Agata, fiica unui împletitor de coșuri, avea mare milă cu sărmanul om bolnav. Ea îl vizita în toate zilele și-i dăruia câte o piesă de 20 bani.

Într-o seară însă cinstitul soldat îi spuse tare îngrijorat: „Scumpa mea copilă! Cum am aflat azi, părinții tăi sunt săraci. Spune-mi acuma sincer de tot, de unde scoți tu atâtea parale? Căci mai bine aș voi să mor de foame, decât să primesc o para, pe care nu mi-ai putea-o dăruia cu o conștiință curată”.

„Fiți fără grije!” răspuse Agata. „Banii sunt câștigați în mod cinstit. Eu trebuie să merg zilnic la școala din târgușorul apropiat. În drum spre școală trec și printr-o pădure, unde sunt foarte mulți fragi. Culeg în fiecare dată câte un coșuleț, îl vând acolo și primesc pentru ei câte 20 bani. Părinții mei știu despre aceasta și n-au nimic în contra. Ei zic adesea: „mai sunt și oameni mult mai săraci ca noi, și de aceea trebuie să le facem bine pe cât ne stă în putere”.

Bătrânului soldat îi curgeau lacrimile pe obraji. „Bună copilă”, zise el, „Dumnezeu să-fi răsplătească ție și părinților tăi pentru aceste fapte atât de generoase!”

*Cu ceva bunăvoință
Alinezi o suferință.*

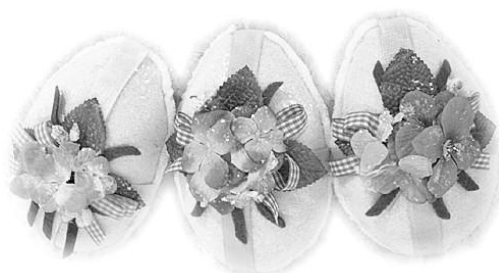
II

După un timp oarecare trecu prin sat și un ofițer, care purta mai multe decorații la piept. El se opri cu trăsura sa cea splendidă în fața cârciumii, pentru a da de mâncare cailor. Aci auzi despre soldatul bolnav și-i făcu o vizită.

Acesta îi istorisi îndată despre mica lui binefăcătoare. „Cum?” strigă ofițerul, „o fetiță săracă a făcut atât de mult pentru tine! Atunci, eu vechiul tău general, trebuie să fac mult mai mult. Voi ruga pe stăpânul cârciumii, ca să te îngrijească cât mai bine”.

Dete ordinele necesare și apoi se îndreptă spre coliba Agatei. „Buna mea copilă”, zise el mișcat, „bunătatea ta mi-a mișcat inima și mi-a stors lacrimi din ochi. Tu ai dăruit bătrânului soldat mulți gologani; iată aci îți dăruiesc și eu tot ațâți galbeni”. Părinții mirați ziseră: „Ah, aceasta este prea mult!” Dar generalul răspunse: „Nu, nu ! Aceasta este numai o foarte mică răsplată; partea mult mai mare o va primi buna copilă în cer”.

*Binefaceri pe pământ
Le plătește Domnul sfânt.*

BIBLIOTECA
„PRESA BUNA”

**urmărește scopul să pună scrieri morale în mâinile tuturor.
Ai putut vedea și din această broșură ce folositoare este citirea
cărțicelor din Biblioteca**

„PRESA BUNA”.

**Fă deci propagandă pentru răspândirea lor și caută să ai în-
treaga colecție în biblioteca, pe care ți-o formezi.**

Se recomandă tuturor
„Ploaia de Trandafiri”

**o carte foarte interesantă, care cuprinde diferite fapte
extraordinaire prin care Sf. Tereza își arată bunătatea către cei
ce o chiamă în ajutor.**

Ea se află sub tipar și va apărea curând.

A se cere la „PRESA BUNĂ”, Iași